

PARLAMENTARNA KOMISIJA ZA OSIMO KONČALA SVOJE RAZGOVORE V TRSTU

Vse demokratične sile in Slovenci enotno zahtevajo izvajanje osimskih sporazumov

Potrebe in zahteve Slovencev v tržaški, goriški in videmski pokrajini po učinkoviti globalni zaščiti je komisiji predložila številna delegacija predstavnikov slovenskih političnih, gospodarskih in kulturnih organizacij in ustanov - Posebno odločen je bil glas predstavnikov beneških Slovencev

Parlamentarna komisija za izvajanje osimskih sporazumov je končala svoje delo v optimističnem ozračju pozitivnih prispevkov velike večine izvoljenih predstavnikov in vseh ustanov, da je treba čim prej izvajati osimske sporazume, ki so v korist prebivalstva in ki predstavljajo važen člen v splošnem razvoju sodelovanja ob meji. Komisija bo hitro povzela zaključke svojih tržaških razgovorov in predala vladi mnenje glede njenih dekretov zato, da sprejme dekrete v predvidenem roku do 3. oktobra. Pozitiven odnos do osimskih sporazumov, do združbe, odprte meje in vsega novega, kar sporazumi ustvarjajo tudi glede gospodarskega sodelovanja, je se zlasti prišel do izraza v razgovoru s predstavništvom slovenske narodnosti skupnosti v Italiji. V tem okviru je bil tudi obširnejši govor o specifičnih problemih Slovencev in se zlasti o nujnosti globalne zakonske zaštite.

Razširjeno predsedstvo parlamentarne komisije, ki se ukvarja z izvajanjem osimskih sporazumov, je pod predsedstvom senatorja Sartija sprejelo ob zaključku posvetovalni štiri delegacije slovenskih predstavnikov: Slovenske kulturno-gospodarske zveze iz Trsta, Gorice in videmske pokrajine; Sveta slovenskih organizacij iz Trsta in Gorice; Deželne slovenske gospodarske združbe iz Trsta, Gorice in videmske pokrajine in Slovencev iz Beneške Slovenije in Kanalske doline.

Predsednik SKGZ Boris Race je prvi spregovoril in prebral izjavo, ki obravnava vlogo narodnostnih manjšin v krepitvi sodelovanja in nujnosti globalne zaštite. Izjava obravnava gospodarske vidike osimskih sporazumov in jo zaradi tehtnosti objavljamo v celoti.

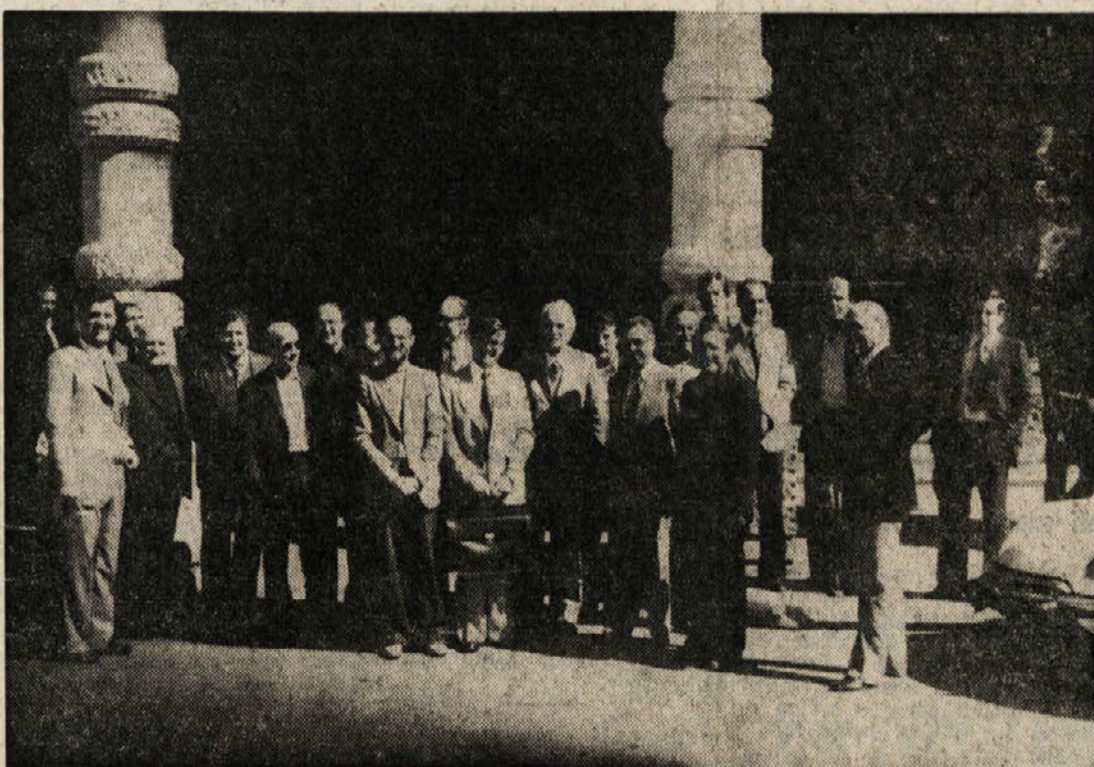
Takoj za predsednikom Racetom je spregovoril predsednik Sveta slovenskih organizacij Damjan Pavlin, ki je pozitivno ocenil osimske sporazume, saj se je z dokončno ureditvijo meja ustvarilo novo ozračje in pogoji za izboljšanje odnosov, za krepitve sodelovanja med Italijo

in Jugoslavijo. Omenil je nekatere zaskrbljenosti, ki so jih izrekli glede industrijske cone na Krasu in ki se nanašajo na žalostne izkušnje razlašanja. Predvsem pa je Damjan Pavlin podrobneje in poglobljeno obravnaval zaščitne norme, ki sledijo iz izvajanja uvida in osmega člena osimskega sporazuma. Izrekel se je proti osnutku vladnega dekreta, saj je organizacija, ki jo je zastopal, tako kot celotna slovenska narodnostna skupnost v Italiji, vedno zahtevala, da se slovenska narodnostna skupnost globalno zaščiti. Vladni zakonski osnutek nasprotuje temu načelu, in omejuje zaščito samo za Slovence v tržaški pokrajini. Zato je treba pospešiti in koristno končati razpravo v posebni komisiji predsedstva vlade, v kateri sodelujejo tudi slovenski zastopniki.

Viljem Černo je v imenu delegacije Slovencev videmske pokrajine podčrtal, da predstavlja delegacija vidne, predstaviteljke izvoljenih svetov, kulturnih in drugih organizacij ter duhovnike društva Dom. Ostro je obsodil ločevanje Slovencev in toplotno pozdravil osimski sporazum prav zato, ker nudi tudi Slovcem videmske pokrajine možnost zaštite in uveljavljanja. V tej zvezi je govoril o vseh odprtih vprašanjih, kot so slovenska šola, ekonomska in druga vprašanja in nato izročil članom parlamentarne komisije skupni dokument »Listino o pravicah Slovencev v videmski pokrajini«, ki je bil svečano sprejet v Vidmu 15. 9. 1977. leta.

Predsednik Slovenskega deželne gospodarskega združenja Vito Svetina je med drugim podčrtal, da bi hitra uresničitev gospodarskega dela osimskega sporazuma, se zlasti z ustanovitvijo industrijske zone na Krasu, lahko preprečila gospodarski propad Trsta ter postavila temelje za industrijski preporod brez umetnega podpiranja. Slovenski gospodarski operaterji so prepričani, da je treba ustvariti pogoje za industrijski razvoj v vsej deželi ob upoštevanju potrebe po

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Slovenski predstavniki pred prefekturo pred srečanjem s parlamentarno komisijo

PRED PARLAMENTARNO KOMISIJO ZA OSIMO

Tudi deželni odbor zavrača osnutek odloka o izvajanju čl. 8 o Slovincih

Ukrepi za pristanišče - Dokument deželne sindikalne federacije poudarja važnost industrijske cone na Krasu - Načelniki svetovalskih skupin v tržaški občini poudarili važnost hitrega izvajanja vseh osimskih sporazumov

Parlamentarna komisija za vprašanje izvajanja osimskih sporazumov je tudi včeraj ves dan nadaljevala svoj delovni obor v Trstu. Po polnočni se so člani komisije razgovarjali v dveh skupinah. Dopolnilne je komisija sprejela najprej predstavnika Avtonomne ustanove za tržaško pristanišče. Zanimanja, ki ga ni mogla sprejeti v terek zvečer. Pogovor se je zavlekel čez dve uri, kar je tudi razumljivo, saj ima prejšnji pristanišče vrsto neresenih pravih problemov. Tako za Zanimanjem je bila vrsta na enoti delegacije deželne federacije CGIL-CISL-UIL, potem pa je komisija zaslišala predstavnike Ustanove za tržaško industrijsko cono, načelnike skupin

v tržaškem občinskem svetu, načelniki skupin v goriškem pokrajinskem in občinskem svetu, sledil je pogovor z načelnikom skupin MSI in MIT na tržaški pokrajini. Komisija je pod predsedstvom senatorja Sartija poslušala se izvajanja predstavnikov WWF De Beed: in združenja »Italia nostra« Coronia, h kar je bila končno vrsta na delegaciji slovenskih organizacij.

Del članov komisije, ki jih je vodil podpredsednik Cuffaro pa se je v popoldanskem urah podal na predvideni obisk v deželno palačo, kjer sta jih sprejela predsednik deželne odbora Comelli in podpredsednik sveta Colli. Komisija se je nato setala z deželnim odborom, kjer je predsednik Comelli poročal o stališčih deželne odbora glede izvajanja osimskih sporazumov; zaustavil se je predvsem pri tistih dekretih, o katerih je komisija razpravljala z različnimi družbenimi, političnimi in gospodarskimi organizacijami med svojim obiskom v Trstu. Orisal je tudi stališče deželne odbora o vladnem osnutku odloka o izvajanju čl. 8 osimskega sporazuma o pravicah Slovencev na Tržaškem; podčrtal je, da je ta ukrep nezadovoljiv, da bi s njim lahko reševali problematiko slovenske narodnostne skupnosti in si zaželel, da bi v ta namen čim prej izdelali popolnoma zakonska določila. Po kratkem premoru so se člani parlamentarne komisije, ki jih je vodil podpredsednik posl. Cuffaro, setali s posebno deželno komisijo, ki proučuje vprašanja v zvezi z izvajanjem osimskih sporazumov. Na sestanku so svetovalci orisali stališča svojih strank o raznih vprašanjih, ki izhajajo iz sporazuma med Italijo in Jugoslavijo.

razum in katerega uresničitev bi bila za tržaško pristanišče zelo zanimiva.

V skupni delegaciji deželne federacije CGIL, CISL, UIL so bili Burlo, Fabrici, Calabria, Degras, Petrali, Padovan, Di Turo, Gasivoda in Bravo. Predložili so dokument s skupnim stališčem, v katerem najprej poudarjajo, da mora vlada izdati pooblaščenice o dloke za izvajanje gospodarskega dela osimskega sporazuma v roku, ki ga predvideva zakon o ratifikaciji. Odloki so temeljni pogoj za uresničitev gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo

(Nadaljevanje na zadnji strani)

PRED NAPOVEDANO PARLAMENTARNO RAZPRAVO

Objava novih Morovih pisem zaostruje polemično vzdušje

V njih pokojni predsednik KD polemizira z Andreottijem in komunisti in posredno poziva k zrušenju vlade

RIM — «Objava novih dokumentov bo najbrž oživila zanimanje javnosti za skorajšno parlamentarno razpravo o Morovem primeru», piše glasilo PSI v svojem komentarju na koncu ponatisa Morovega pisma Andreottiju. Tega mnenja ni glasilo KPI, ki se sprašuje, čemu so se nedoma pojavila prav sedaj ta pisma, kdo jih je izročil tisku in s kakšnimi nameni. Cilj tega manevra je izrazito politične narave, zaključuje komunistično glasilo.

Dejstvo, da v včerajšnji izdaji milanški »Corriere della sera« objavljajo novo serijo sedmih Morovih pisem, skorajda potrjuje sum, da gre za res za politični manever, ki naj bi vzbudil duhove pred parlamentarno razpravo in zasejal predvsem razdor med demokrati, ki so nasprotovali pogajanjem s teroristi in onimi, ki so simpatizirali s pozivi Morove družine. Poleg tega pa bi zaostrile polemike med privrženci »linije odločnosti« in »linije pogajanj« se bolj zapletla itak zastupljene odnose med komunisti in socialisti.

Skratka, cilj nove polemike, ki bi zasejala razdor skorajda v vseh komponentah sedanjega političnega okvira, je lahko tudi nadaljnji obstoj vladne večine, ki jo je »Morov primer« v začetku maja že krepko zrahljal in jo je Andreotti s pomočjo tajnikov strank le s težavo zakrpal.

Cilj polemike bi lahko tudi bilo ponovno zbijanje komponent »linije pogajanj«, se pravi notranje opozicije v KD in Craxijevih socialistov, kar naj bi postavilo na drugi breg Andreotti skupaj s komunisti, Zaccagninija in tajništvo KD pa v nemogočem položaju, nekako omed dvema ognjema.

Vse to je, končno, mogoče razbrati iz odlomkov pisem, ki so bila objavljena. V vseh je namreč, kot reče ta misel, da »KD nikakor ne sme pustiti lajati Andreottija in KPI-ter nasvet (Morov, pa čeprav pod naslovom »rešitve brigad«)« denici KD, naj raje zruši ravnateljstvo v stranki.

Poglejmo zato, kaj piše pokojni Moro, čeprav vlada bralca se enkrat opozoriti na preprosto dejstvo, da je državnik že v enem izmed svojih prvih pisem opozoril: »Vedite, da sem pod strašno prisilo in ne vem, kaj bom napisal in kaj rekel«.

Tudi naslovnik Morovih pisem niso bili izbrani brez kriterija. Znan je, da je pokojni predsednik KD napisal vsega kakih 40 pisem, znanih pa je komaj dobra četrtina. To krat so bila objavljena pisma Fanfaniju, Piccoliju, Pennacchiniju, Misasiu, Dell'Andru, ženi Eleonori in Andreottiju. Slednje je »Corriere della sera« ponatisnil po »Espresso« in nekako ne spada v serijo prvih šestih pisem.

Fanfaniju pokoji Moro svetuje, naj se zavzame za »pravica človekoljubna pogajanja« za »zamenjavo političnih jetnikov«.

Pennacchiniju pa je Moro, med drugim, napisal tudi tole: »Spomni se primera, ko smo osvobodili ne-

kaj Palestincev«. Moro predlaga KD, naj v vladni večini zagovarja tezo o pogajanjih in zamenjavi. Če bi pa Andreotti in KPI temu nasprotovale, »naj se pokaze rezerva, ki bi v primeru negativnega izida, zbrala okoli sebe nasprotnne glasove, kakor so zagrozili De Carolis in drugi. Andreotti, ki (skupaj s KPI) zagovarja trdo linijo, mora vedeti, kaj tvega«. Namig k zrušenju vlade je tu dovolj zgovoren, kot je pomenljiv poziv svojim pristavcem, naj se spoprimejo z De Carolisovo desnico in vsemi, ki se ne strinjajo s »trdo linijo«.

Piccolija pa je v svojem pismu pozval, naj se z vladno za pogajanja. Pri tem je zanimiv sledeč omelek: »Morda pa komunisti hočejo edini braniti državno oblast, ali celo kaj več. Toda KD jim ne sme slediti«.

Lahko je povezati Morov namig, da KPI »hoče kaj več« s polemiko o tem, kdo je želel »krvopilec«, kar je med komunisti izrazilo pravi val ostrih reakcij in pozivov, predvsem Craxiju, naj pove, koga je mislil.

Zadnje pismo je namenjeno ženi Eleonori. V njem Moro ugotavlja, da je v trenutku, ko se pojavila sicer tanko upanje, prejel vest o eksploziji.

Vsekakor bo zanimivo, kako bodo politični voditelji komentirali objavo teh (in morda še drugih) pisem. »Unità« se medtem vrača k Mitterrandovemu pričevanju o Craxijevih

ocenah. Glasilo KPI ugotavlja, da je v tem pričevanju pomembna novost. Iz branja dnevnika francoskega socialističnega voditelja jasno izhaja, da je Craxi predlagal »menjavo« in sicer po načelu ena proti ena.

V zvezi z objavo Mi terrandovega dnevnika je tajnik PSI Bettino Craxi izjavil, da so dnevniki pač »beležke občutkov zgolj subjektivnega značaja« in da omenjanje »krvopilec« zadeva njegovo bojazen, da bi Morovi smrti sledila nova teroristična dejanja. Glede svojih političnih ocen pa je Craxi le dejal, da potrjuje že znana stališča. (st.s.)

ZADNJA VEST

V Milano aretiran terorist Alunni

MILANO — Italijani »Digosa« so v nekem stanovanju pozno zvečer aretirali 31-letnega Corrada Alunni, onega izmed »h« ugrabiteljev Alda Mora. Alunni je pripadal erdečim brigadam od ustanovitve dalje. V njegovem stanovanju so, poleg orožja, našli dokumente, za katere trdijo, da so »brezumno zanimivi«. Alunni je po preči identifikaciji kot »nega izmed teroristov, ki so v Ulici Fani pobili Morovo osebo stražar«.

SESTANEK V CAMP DAVIDU O KRIZI NA BLIŽNJEM VZHODU

Proti koncu srečanje v ozračju negotovosti

Polpna »zatemnitev vesti« iz Carterjeve rezidence - Odstop izraelskega ministra zaradi Beginove nepopustljivosti

CAMP DAVID (Marvland - ZDA) — »Blackpout« (zatemnitev vesti) iz Carterjeve rezidence, bistvena nepopustljivost Izraelcev ob njihovem optimizmu v pozitivni zaključek tristranskega vrha o rešitvi vprašanj Bliznjega vzhoda, markanten pesimizem egipčevskih krogov in tiska, sedemdeseta seja ministrskega sveta Arabske zveze in odstop iz Beginove vlade izraelskega ministra za prevoz in telekomunikacije Meira Amita, to so zunanji odrazi in vzporedni dogodki, ki so značilni za konec prve faze srečanja med egipčevskim predsednikom Sadatom, izraelskim ministrskim predsednikom Beginom in ameriškim predsednikom Carterjem.

O poteku srečanja se ve zelo malo. Pred petimi dnevi je bilo zadnje tristransko srečanje, v ponedeljek se je Carter pogovarjal duri s Sadatom, prav tako z njim tudi predvčerajšnjim (poldrugeto ur). Ni pa bilo napovedane pravejšega srečanja med Beginom in Carterjem za katero so časniki zvedeli iz izraelskih poluradnih virov.

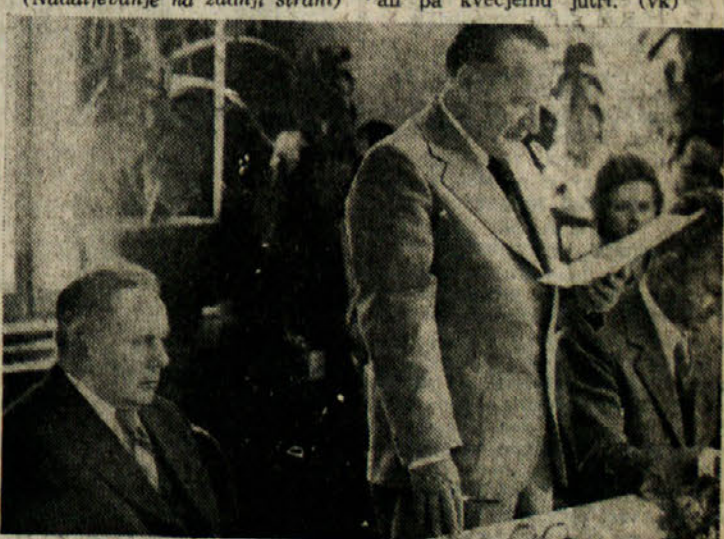
V zadnjih štiriindvajsetih urah pa so postale vedno bolj mrzlične vzporedne poteze protagonisti. On zori včerajšnjega dne se je Carter začel pogovarjati z državnim tajnikom Vancem in s svojim svetovalcem Brezniskim, potem ko je štiri ure prej kotal razgovore z Beginom.

Kot smo omenili, so Izraelci optimistično razpoloženi. Izraelski radio je intervjujal Beginovega svetovalca za sliše s tiskom Dana Patira ki je, izjavil, da pesimistične informacije egipčevskega tiska ne ustrezajo resnici in da ni res, da bi Amerikanci izvajali pritisk na Izrael, da bi popustil pri svojih zahtevah. List

Egipčevski tisk je pesimistično razpoložen zaradi nepopustljivosti Izraela posebno glede zahodne obale reke Jordan in pasu pri Gazu ter glede Palestincev.

Sovjetski tednik »Novoje vremja« objavlja članek, kjer so poudarjajo na sovjetska načela za rešitev krize na Bliznjem vzhodu: zenevska konferenca, Izraelska fronta nepopustljivosti pa se je nekoliko okrušila: minister Meir Amit je odstopil, ker se je strinja z Beginovo politiko nepopustljivosti ter bo ustanovil novo stranko v okviru razbitega »Demokatičnega gibanja«. Kljub razkolu pa Begin polaga v parlamentu »s« vedno s 70 poslanci od skupnih 120.

Pravijo, da bi se vrh v Camp Davidu utegnil zaključiti že danes, ali pa kvečjemu jutri. (vk)

Direktor DZS dr. Ivan Bratko govori med včerajšnjo slovesnostjo v počastitev pisatelja Miška Kranjca ob njegovi 70-letnici. Ob njem pisatelj Miško Kranjec.

SENATOR A. SARTI: OKREPITEV LOGIKE OSIMSKIH SPORAZUMOV

Predsednik parlamentarne komisije za izvajanje osimskih sporazumov sen. Sarti je v kratki izjavi podal oceno obiska komisije v našem mestu. Najprej je ugotovil, da je vzdušje v mestu mnogo bolj mirno, kot si je komisija pričakovala, v tej zvezi pa je izrekel priznanje o-miki in umirjenosti Tržčanov. Dodal je, da ne more dati globalne ocene pogovorov, saj se bo komisija danes spet setala v Rimu, da bi potegnala zaključke dvodnevnih pogovorov. »Za sedaj — je nadaljeval — s širokimi posvetovanji zbiramo podatke in ocene glede treh še odprtih vprašanj: pristanišča, industrijske cone in slovenske manjšine v Italiji. Zdi se mi, da kriteriji širine, s katerimi vodimo posvetovanja, lahko pripeljejo do konkretnih rezultatov«.

Sen. Sarti je poudaril, da i-ma komisija posvetovalni značaj. Preden izda odloke o uresničevanju osimskih sporazumov, mora vlada poslušati mnenje komisije, kot tudi dežele, pa čeprav mnenji nista obvezujoči. »Jutri — je dejal Sarti — bomo verjetno izrazili naše mnenje o industrijski coni in o podelitvi tistih šestdesetih milijard lir, ki so potrebne za nekatere obveze. To pa ne glede na izbiro vrste industrije, saj je to naloga italijansko-jugoslovanske mešane komisije«.

»Glede odloka o slovenski manjšini — je nadaljeval sen. Sarti — se mi zdi, da so vsi moji kolegi prepričani, in tudi sam sem prepričan, da je treba problem še poglobiti tudi glede na rezultate razprave o pristojni komisiji deželne sveta. Mislim zato, da jutri o tem vprašanju ne bomo razpravljali, ker je nekaj dni poglobitve potrebnih tudi z ozirom na posvetovanja, ki jim tu imamo«.

Glede pomena obiska komisije v Trstu pa je sen. Sarti dejal: »Zdi se mi, da je metoda dosvetovanja na kraju samem, preden bi izrekli naše mnenje, dokaz resnosti. To velja tudi na moralni ravni in na ravni politične etike, se bolj kot zgolj na politični ravni. Glede politične ocene pa lahko rečem, da sedanja srečanja nikakor niso kompromitirala, ampak nasprotno okrepila logiko osimskih sporazumov. Sam sem imel časi, da sem bil v senatu poročevalec zakona o ratifikaciji osimskih sporazumov, se pravi, lahko bi rekel, zadnjega dejala voine. Volja po miru, po prijateljstvu, po sodelovanju, je bila potrjena tudi na sedanjih razgovorih, to pa je linija, ki jo zagovarja tudi parlamentarna komisija za izvajanje osimskih sporazumov«, je zaključil sen. Sarti.

Stališče SKGZ

Izjava Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki jo je parlamentarna komisija podal predsednik Boris Race, se glasi:

»Slovenska kulturno-gospodarska zveza, ki združuje kulturne, gospodarske, sportske in druge organizacije, ki imajo svoj sedež v tržaški, goriški in videmski pokrajini, je z zadovoljstvom sprejela osimski sporazum. Naše pozitivno mnenje izhaja iz več ugotovitev:

Slovenska manjšina, kot italijanska v Jugoslaviji, hoče biti most med obema državama. Zaradi tega podpiramo vse tiste pobude, ki približujejo obe državi in ki krepijo medsebojno sodelovanje in prijateljstvo. Zavedamo se, da s takim združevanjem prispevamo tudi k utrjevanju miru v tem delu Evrope. Osimska pogodba obvezuje obe vladi, da z zakonskimi normami zaščitita manjšini, italijansko v Jugoslaviji in slovensko v Italiji. Slovenska skupnost v Italiji pričakuje, da se bo to zanj in najkrajšem času uresničilo korektno, globalno in na cel, samega duha Posebnega statuta, priključnega London-skemu memorandumu, je za nas sprejemljivo. Naša organizacija zato zahteva, da posebna komisija predsedstva ministrskega sveta za proučitev vprašanj slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini, čimprej pripravi zakonski osnutek na osnovi dokumentov in že obstoječih zakonskih predlogov in ga čimprej predloži parlamentu. Zakonski osnutek je nemočjo brez aktivnega sodelovanja Slovencev, brez njihovega privoljenja o predloženih normah in mora dobiti globalnost problemov.

Naravno se nam zdi, da obstaja med mestom in zaledjem najtesnejši odnos. (Nadaljevanje na zadnji strani)

— Uporaba jezika na vseh mešanih narodnostnih območjih, kot pravica skupnosti in njenih posebnih komponent s primerno javno strukturo, ki naj uresniči to pravico;

— Posebna avtonomija slovenske šole s svojimi didaktičnimi organi v okviru italijanske šolske ureditve (posebni vodilni organi, šolski okraj itd.);

— Posebne kulturne strukture na osnovi javnega financiranja;

— Posebni mehanizmi teritorialnega, družbenega in gospodarskega značaja, ki naj jancijo narodnostno značilnost skupnosti na osnovi sodelovanja slovenske skupnosti pri odločitvah, ki se je, tičejo;

— Prožen mehanizem za vrnitev imen, priimkov in krajevnih imen v izvorno obliko.

Osnutek dekreta, ki ga je pripravilo predsedstvo ministrskega sveta na osnovi restriktivnega tolmačenja osimske pogodbe (uvod in čl. 8) in cel, samega duha Posebnega statuta, priključnega London-skemu memorandumu, je za nas sprejemljivo. Naša organizacija zato zahteva, da posebna komisija predsedstva ministrskega sveta za proučitev vprašanj slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini, čimprej pripravi zakonski osnutek na osnovi dokumentov in že obstoječih zakonskih predlogov in ga čimprej predloži parlamentu. Zakonski osnutek je nemočjo brez aktivnega sodelovanja Slovencev, brez njihovega privoljenja o predloženih normah in mora dobiti globalnost problemov.

Naravno se nam zdi, da obstaja med mestom in zaledjem najtesnejši odnos. (Nadaljevanje na zadnji strani)

NA SINOČNJI SEJI TRŽAŠKEGA POKRAJINSKEGA SVETA

GHERSI PONOVNO IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA Z GLASOVI VSEH DEMOKRATIČNIH STRANK

Stranke ustavnega loka so se dogovorile za odbor, v katerem bodo predstavniki strank laičnega in socialističnega območja - Prihodnja seja v soboto

Kriza, ki je več mesecev hromila dejavnost pokrajine, je končno rešena. Na včerajšnji seji pokrajinskega sveta so namreč pri prvem glasovanju z absolutno večino glasov ponovno izvolili za predsednika pokrajine Lucio Gherši. Zanj so poleg socialistov in komunistov glasovali tudi predstavniki manjših demokratičnih strank (PRI, PSDI in SSK) in kar je v sedanjem političnem trenutku najvažnejše, glasovali so tudi kraškoslovenski svetovalci. S tem se je torej na pokrajinski ravni izoblikovala tista enotnost, ki jo je tako odločno terjal in jo se terja skrajno kritičen in zaskrbljujoč položaj na občini in ki jo terja nič manj problematičen položaj na deželi. Po daljšem in mučnem sosesljudu političnih dogodkov, ki so pokazali na globoka nesoglasja med tradicionalnimi demokratičnimi strankami ter vzburili razočaranja in skrb, je med strankami ustavnega loka vendarle prevladal čut odgovornosti in skozi mrčne oblake

menil zahtevo po globalni zaščiti Slovencev in z zadovoljstvom ugotovil enotnost stališč predstavnikov vseh demokratičnih strank o tem, da se v razgovorih z medparlamentarno komisijo za izvajanje o-simkega sporazuma. Brezgar je še dodal, da je sedaj potrebno čim večje sodelovanje med strankami ustavnega loka, da se rešijo odprta vprašanja v zvezi z razvojem Trsta in dežele. Zato je odgovor SSK na predlog socialistične stranke pozitiven in Brezgar je napovedal, da bo glasoval za Gheršija.

Sledila sta posega republikanov. Foscarinija je izjavil, da bo glasoval za Gheršija, ter socialdemokrata Devescovijsa, ki je polemiziral z dosedanjim levčarsko upravo predvsem glede njenih stališč in njenega delovanja na področju psihotične oskrbe. Zanimal je nekako veljavnost vsega dosedanjega dela v korist umskih bolnikov ter zahteval ukrepe, ki naj bi preprečili njihovo izpade v javnosti. Izrekel se je vsekakor za predlog socialistov pod pogojem, da ga podpre vse demokratične sile.

Za komunistično skupino je posegel v razpravo dosedanj podpredsednik pokrajinske uprave Martone, ki je v svojem izjavljanju izhajal iz izkušenj sporazuma med demokratičnimi strankami na vse državni ravni. Te izbire so narekovale kritične in dramatične okoliščine, ki so dosegle višek z ugrabitvijo in umorom Alda Mora. Prešel je nato na dogajanje na krajevni ravni in poudaril, da terja skrajno kritični položaj večje solidarnosti in enotnosti demokratičnih sil. Nadaljeval je nato, da predstavlja kandidatura Gheršija perspektivo na tej poti, kar dokazuje tudi njegovo tolmačenje problemov in pobor Trsta pred parlamentarno komisijo, to je tolmačenje, s katerim se lahko istovestijo vse demokratične sile in ki je v bistvu tudi osnova programa nove pokrajinske uprave.

Stališča kraškoslovenskih demokratov je obrazložil Locchi. Potem ko je negativno ocenil delo dosedanje pokrajinske uprave, je dejal, da terja politični položaj, ki je nastal po volitvah, resen razmislek od vseh političnih sil. Ponovil je nato že znana stališča KD do nove občinske uprave ter zavrnil predloge KPI o sestavi najnujnejših odborov demokratične enotnosti. Zavrnil je skratka sleherni neposredno sodelovanje s komunisti v krajevnih upravah. Poudaril pa je, da je KD proti komunisti upravi in je nato najavil, da sprejema predlog o kandidaturi Gheršija in da se bo naknadno izrekel o nadaljnjih pogajanjih.

Zadnji je govoril independentist Marchesich, ki je bil skrajno pole-

mičen do dosedanje uprave ter do načina, s katerim so potekala pogajanja med strankami. V znak protesta je zapustil dvorano.

Pred glasovanjem je dal glasovalno izjavo le mislovec Busa. Izid glasovanja pa je bil naslednji: glasovalo je 26 svetovalcev (odsoten je bil tudi liberalcec Panpanin), za Gheršija je glasovalo 22 svetovalcev, tri za Busaja (MSI) in ena bela glasovnica.

Novoizvoljeni predsednik Gherši se je na koncu zahvalil za izvolitev. Med drugim je v svojem govoru poudaril, da so trenutki, ki jih preživlja naše mesto zelo težki in da zato med demokratičnimi silami ne sme biti prostora za jalove polemike. Poudaril je obenem, da je treba probleme Trsta reševati v okviru splošnih problemov države ter v tesni povezavi in sodelovanju s prebivalci in raznimi organizacijami. Pokrajinski svet se bo ponovno sestel v soboto ob 10. uri.

Neverjetno izgovarjanje

Voditelju svetovalske skupine "Liste za Trst" Giuricinu se je zelo mudilo zamikati vsakršno odgovornost svojih pristajev za incidente, ki so nastali na glavnem mestnem trgu in za napad na sedež slovenskih organizacij. Pri tem se je poslužil zelo "prepričljivega" argumenta: manifestacija se je uradno zaključila ob sedmih zvečer, se pravi pred incidenti. "Če to, kar se je zgodilo potem, nismo odgovorni", skuša dopovedati Giuricinu.

Res čudna samoobramba. Podobno bi atentator lahko rekel, da je samo postavil peklenški stroj, prižgal zažigalno vrvice in jo nato odkuril. ... Za posledice eksplozije bi bila kriva zažigalna vrvice, ne pa tisti, ki jo je prižgal, ker ... ga tedaj ni bilo zraven.

PRI ODOBRITVI PRAVILNIKA 4. PROMETNEGA PODROČJA

Deželni nadzorni odbor v Vidmu črtal člena o rabi slovenščine

Deželni odbor pa je pred leti odobril statut, ki predvideva poslovanje v slovenščini

Deželni nadzorni odbor v Vidmu je na seji 22. avgusta črtal iz novega pravilnika za osebe 4. prometnega področja besedilo, ki izrecno poudarja rabo slovenščine. Ponovno smo torej priča nezasišanemu ukrepu nekega deželnega organa, ki mu je slovenščina trn v peti in bi jo najraje odpravil iz vsake uradne listine in jo potpisnil med izključno zasebne probleme.

Spomladi je izvršni odbor 4. prometnega okrožja sestavljen pravilnik za uslužbence, ki so ga odobrili vsi načelniki svetovalskih skupin skupščine prometnega področja (goriška in tržaška pokrajina). Prav tako ni sprožil nobenih problemov besedilo o namestitvi uradnih, kjer je bilo izrecno poudarjeno, da mora ustno in pisno obvladati slovenščino, ki mu bo rabila pri prevajanju na zasedanjih skupščine, v odnosih s krajevnimi upravami in v pogovorih s strankami. Kot rečeno je videmski deželni nadzorni odbor črtal dva člena, utemeljil pa je svoje dejanje s trditvijo, da so zahteve protizakonite. Ob tem pa se stopnjuje.

je absurdnost uprave deželnih organov, saj ima 4. prometno področje statut, v katerem 11. člen predvideva rabo slovenščine na skupščinah, v odnosih s krajevnimi upravami in strankami. Statut pa je odobril odbor s svojim o-dlokom št. 0828 23. junija 1976.

Raba slovenščine je v statutu dovoljena, protizakonite pa so norme, ki bi omogočile njeno uporabo. To je edina ugotovitev, ki jo lahko razumemo iz nezasišane ukrepa deželnega nadzornega odbora. Določeni deželni krogom je zaščita slovenske manjšine le prazna fraza, s katero mečejo pesek v oči, ko pa je treba iz programskih izjav preiti h konkretnim uresničitvam, je njihova protislovesna opredelitev jasna, trditve o protizakonitosti pa je le dimna zavesa, ki bistva ne spremeni, saj niso odboru 4. prometnega področja sploh navedli zakonov, ki prepovedujejo pri namestitvi zahtevo po znanju slovenščine.

V prejšnjih dneh je večletni predsednik Teatra stabile dr. Guido Botteri podal ostavko s tega mesta. Botteri je obenem tudi direktor tržaškega okeasa RAI, je županu Cecoviniu, ki je po zakonu poverjen za določitev predsednika Teatra stabile, izjavil, da bi bil kljub podani ostavki še vnaprej pripravljen obdržati predsedniško mesto. Cecovini je vzel to na znanje, a je kljub temu, v sklopu s političnimi smernicami stranke, kateri pripada, določil predstavnika Liste per Trieste dr. Hansi Cominottiovega namesto demokratičnega Botterija za predsednika Teatra stabile.

PO TORKOVH IZGREDIH Resolucija openske sekcije VZPI-ANPI

Sekcija VZPI-ANPI z Opčin se je sestala po torkovih dogodkih in sprejela naslednjo resolucijo: Demokratično prebivalstvo in predvsem Slovenci smo bili v torko ponovno priča divjanju, ki se je začelo z napadom na sedež slovenskih organizacij v Ul. sv. Franciška in na sedež komunistične partije v središču mesta. Da zavremo fašistične poskuse, neofašistov in Liste za Trst, je nujen odločen in enoten nastop vseh demokratov, organizacij

VPRASANJE, KI ZASKRBLJA TRŽAŠKO JAVNOST

KDAJ SE BODO RAJONSKI SOSVETI LOTILI DELA?

Novi protiosimsko in avtonomistično usmerjeni občinski upravitelji sklicali za jutri sestanek rajonskih svetovalcev

Tržaški rajonski svetovi, ki so bili na zadnjih volitvah prvič neposredno izvoljeni od ljudstva in katerim so dodeljene vse večje in pomembnejše pristojnosti in v upravnem življenju mesta in okolice, se niso pričeli z delom, čeprav so od teh volitev potekali že skoraj tri meseci. Da ti organi sploh še niso bili umešeni, je pripomnilo dosedanje zapleteno politično dogajanje na občini. Žal kaže, da bo tudi njihovo nadaljnje življenje, vsaj v bližnji prihodnosti, dokaj problematično, če upoštevamo, da vodi sedaj občino enobravni manjšinski odbor Liste za Trst, to se pravi odbor, ki nima širše podpore in ki predvsem nima ne izkušenj ne jasnih pogledov na zahteve in razvijane probleme javnega upravljanja. Vse programsko avtonomističnega in konservativnega gibanja se v bistvu omejuje na tri toliko razpizte demagoške protiosimske točke.

Kako se bo sedaj uprava lotila pomembnega vprašanja upravnega decentralizacije? Jasneje bomo to videli jutri, ko se bodo v mali dvorani gledališča Verdi v Ul. S. Carlo 2

sestali novoizvoljeni rajonski svetovalci. Srečanju, ki bo ob 18.30, bo predsedoval župan Cecovini, ki naj bi svetovalcem orisal vsebino zakona o upravnem decentralizaciji, kot je rečeno v tiskovnem poročilu občine.

Upati je ob vsem tem, da bodo tradicionalne demokratične sile le našle na rajonski ravni tisti skupen jezik, ki ga niso našle med pogajanja za določitev župana in odbora in kar je privedlo do sedanjega navedenega zaskrbljujočega položaja na občini. Le na ta način bo mogoče učinkovito reševati številna odprta vprašanja, predvsem pa preprečiti ohromitev upravnega življenja našega mesta.

● Danes bo ob 18.30 na sedežu KPI v Ul. Capitolina 3 sestanek ženske komisije KPI, na katerega so vabljene vse odgovorne predstavnice seki ter izvoljene predstavnice v občinskem svetu in rajonskih konzultah.

Pri Banih je izginila dvojezična tabla

Kdor se v teh dneh pelje po cesti z Opčin proti Trebbanu lahko opazi, da tabla z dvojezičnim napisom pri Banih ni več na svojem mestu. Kot kaže, so se vandalski poborniki, ki so do pred kratkim stalno mazali spomenke, table in letake, na katerih je poleg italijanskega stal tudi slovenski napis, naveličali, ter se odločili za "korekcijsko" akcijo. Vsačani od Banov so tako pred dnevi opazili, da je dvojezična tabla v bližini njihove vasi bodesodno izginila. Povsem razumljivo je torej ogorčenje prizadeti vasičanov, katerim se pridružuje tudi naše, in zahtevamo, da pristojni organi čimprej postavijo spet na svoje mesto tabla z dvojezičnim napisom, seveda v upanju, da se ne bodo tako vandalska početja več ponavljala.

Odbor GM počastil spomin M. Kodriča

Upravni odbor Glasbene matice se je sestel v torko, 12. septembra, na prvi redni seji ob začetku novega šolskega leta. V začetku seje se je odbor spomnil pred kratkim preminulega podpredsednika Milosa Kodriča, in počastil njegov spomin. Predsednik Glasbene matice je orisal njegov lik, spomnil na njegovo dolgoletno in potrvalno sodelovanje, podetel njegov doprinos pri vodenju ustanove, prejel kot odbojnik in nato kot podpredsednik. Druge točke na dnevnem redu so zadevale prizadevanja šole Glasbene matice za javno priznanje, začetek novega šolskega leta in abonmajske koncertne sezone.

PD SLOVAN ŠD GAJA

vabita vse člane na javni sestanek, ki bo danes, 14. septembra, ob 20.30 v prostoru razpizte zadruge na Padričah. Razpravljajli bomo o temi:

Položaj Slovencev v sedanjem političnem trenutku

Uvodne misli bo podal predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze BORIS RACE

ROK ZA PRIJAVO ZAPADE 7. OKTOBRA LETOS

Razpis mednarodnega natečaja za glasbeno Nagrado mesta Trst

Med prijavljenimi skladbami bo posebna komisija nagradila najboljšo z denarno vsoto in izvajanjem v občinskem gledališču «G. Verdi»

Odpor za dodelitev glasbene «Nagrade mesta Trst» prireja tudi letos v sodelovanju z državnim konservatorijem «G. Verdis» in avtonomno ustanovo občinskega gledališča «G. Verdis» mednarodni natečaj za «Nagrado mesta Trst» za simfonične skladatelje.

Skladatelji lahko sodelujejo le z eno skladbo, ki je niso še izdali ali javno izvajali. Rok za prijavo zapade 7. oktobra, nakar bo mednarodna komisija določila najboljšo skladbo, katerih avtorji bodo tako nagradi: zmagovalce glasbene «Nagrade mesta Trst» za leto 1978 bo dobil denarno nagrado 3.000.000 lir, skladbo pa bodo izvajali v okviru spomladanske simfonične sezone v občinskem gledališču «G. Verdis». Drugouvrščeni skladatelji bo prejel vsoto 1.000.000 lir, tretji pa 500.000 lir. Poleg tega pa bo lahko mednarodna komisija naknadno nagradila tudi druge skladbe.

Ob letošnji glasbeni «Nagradi mesta Trst» ni potrebno še enkrat poudariti važnosti te prireditve, tudi zaradi dejstva, da so ocenjevalno komisijo vedno sestavljali nekateri med najboljšimi mednarodnimi skladatelji in muzikologi, kot to določa pravilnik Zveze mednarodnih glasbenih natečajev. Med drugimi v prejšnjih letih sodelovali Arturo Benedetti Michelangeli, Gian Francesco Malipiero, Franco Alfano, Nino Rota, Giulio Confalonieri, Francis Poulenc, Gottfried von Einem in Wolfgang Fortner.

NA ZAVODU «G. DELEDDA»

Seminar o boju proti mamilom na višjih šolah

Na državnem tehničnem ženskem zavodu «G. Deledda» bo do 15. septembra študijski seminar o didaktiki in preprečevanju uživanja mamil, ki ga organizira šolsko skrbništvo iz Trsta v okviru zdravstvene vzgoje. Seminarja se udeležuje 25 docentov in pet staršev dijakov višjih srednjih šol, ki so se udeležili podobnega tečaja lani. Sodelovalci bodo tudi univerzitetni docenti tržaške univerze Claudio Desinan, Giorgio Tampieri in Giorgio Giudici, tečaj pa bo vodila prof. Ada Severina Chatilá, ravnateljica tehničnega ženskega zavoda «G. Deledda», ki je obenem odgovorna za službo proti mamilom na tržaškem šolskem skrbništvu.

● Občinsko podjetje ACEGA sporoča, da bo «danes» urad "za potrošnike" posloval od 7.25 do 9.30 zaradi seje o šolah na podlagi državne skupne delovne pogodbe za uslužbence občinskih podjetij.

Deželni SUNIA in zakon o pravični stanarini

V soboto, 9. septembra, se je v Gorici sestel deželni odbor sindikata SUNIA za Furlanijo-Juljsko krajino. Proučili so uresničevanje zakona o pravičnih stanarinih in sklenili, da bodo napravili pri deželni upravi FJK vse ustrezne kake glede vsedravnega socialnega sklada, ki bi moral pomagati manj premožnim slojem, ki jih je zakon o pravičnih najemninah prizadel. Med drugim bodo o tem usposobili svoje urade, da bodo lahko nudili vsem potrebne informacije, in pripravili študijski seminar o zakonu za pravične stanarinarine, ki se ga bodo udeležili aktivisti SUNIA, predstavniki tovarniških svetov in občinski svetovalci.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 14. septembra JELENKO
Sonce vzhaja ob 6.42 in zatone ob 19.20 — Dožina dneva 12.38 — Lur na vzhodu ob 17.55 in zatone ob 3.38.
Jutri, PETEK, 15. septembra NIKODEM

Vreme včeraj: najvišja temperatura 21.1 stopinje, najnižja 14.2, ob 13. uri 21.1 stopinje, zračni tlak 1022.7 mm ustaljen, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, veter zahodnik 17 km na uro, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 13. septembra 1978 so se v Trstu rodili štirje otroci, umrlo pa je 14 oseb.

RODILI SO SE: Maria Riccarda Minussi, Barbara Burio, Alessio Batic, Gianna Iovino.

UMRLI SO: 89-letna Angela Franz vd. Merlo, 75-letni Domenico Cocola, 96-letni Giorgio Vascotto, 75-letna Valeria Udovich por. Glavina, 69-letna Lidia Bolonina por. Del Piero, 65-letni Angelo Elegg, 69-letni Giuseppe Bolletti, 63-letni Guerrino Deggrasi, 80-letni Giovanni Puric, 94-letna Ernesta Mink, 89-letna Virginia Peressin vd. Azzano, 84-letni Giorgio Godina, 60-letni Oreste Macor, 48-letni Giovanni Caniglia.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Ul. Dante 7, Istrska ulica 7, Erta S. Anna 10, Ul. S. Cilino 36.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30) Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. 4. 732-627.

Prispevki

V počastitev spomina Milosa Kodriča darujeta Ema Kerševan 2.000 lir za spomenik padlim v NOB in škudnja, s Kolonkova in od Sv. Ane.

V spomin na inž. Milosa Kodriča darujeta Lora in Sonja 5.000 lir za Dišajo matico.

V počastitev spomina Avgusta Matjaka darujeta Olga in Anton Pertot 5.000 lir za Glasbeno matico.

Prispevalje za postavitev doprsnega kipa

Iga Grudna v Nabrežini.

Prispevke sprejema »dormik Stanko Devetak

OSTER PROTEST AVTOPREVOZNIKOV

Razkladanje in nakladanje sta v luki zelo zamudni

Tržaško pristanišče ni dovolj opremljeno - Dolge vrste tovornjakov s kontejnerji ob VII. pomolu

Združenje obrtnikov iz Trsta je že večkrat ostro protestiralo zaradi zastojev, do katerih pride v tržaškem pristanišču pri razkladanju in nakladanju materiala. Pred mesecem dni so bile tarče protestov predvsem zamude, ki so jih imeli v pristanišču pri razkladanju kontejnerjev. Ko je že kazalo, da se bo zadeva obrnila na boljše, pa avtoprevozniki kontejnerjev, ki so včlanjeni v združenje obrtnikov, čutili še enkrat dolžnost seznaniti javnost o neverjetnih zamudah v pristanišču, predvsem zaradi nezadostne zmogljivosti struktur tržaške luke.

V tiskovnem poročilu, ki so ga izdali včeraj, avtoprevozniki ponovno ugotavljajo, da je operacija razkladanja in nakladanja kontejnerjev zelo zamudna, predvsem ob VII. pomolu, pa čeprav so pred kratkim obljubili, da se bodo stvari izboljšale. Kljub vsemu pa je stanje ponovno podobno tistemu izpred nekaj mesecev, kar močno zmanjšuje delovanje in zmogljivost tržaške luke, obenem pa zelo prizadene tudi avtoprevoznike same. Samo predvčerajšnjem jutraj se je nabrala ob pomolu dolga vrsta stidesetih tovornjakov, ki so morali čakati ure in ure preden so jih raztovarili.

Avtoprevozniki zato še enkrat odločno pozivajo odgovorne, naj končno ustrezno posredujejo in se lotijo restrukture in reorganizacije pristanišča, sicer bo tržaška luka zgubila še na tisti veljavni, ki jo ima.

nerjev zelo zamudna, predvsem ob VII. pomolu, pa čeprav so pred kratkim obljubili, da se bodo stvari izboljšale. Kljub vsemu pa je stanje ponovno podobno tistemu izpred nekaj mesecev, kar močno zmanjšuje delovanje in zmogljivost tržaške luke, obenem pa zelo prizadene tudi avtoprevoznike same. Samo predvčerajšnjem jutraj se je nabrala ob pomolu dolga vrsta stidesetih tovornjakov, ki so morali čakati ure in ure preden so jih raztovarili.

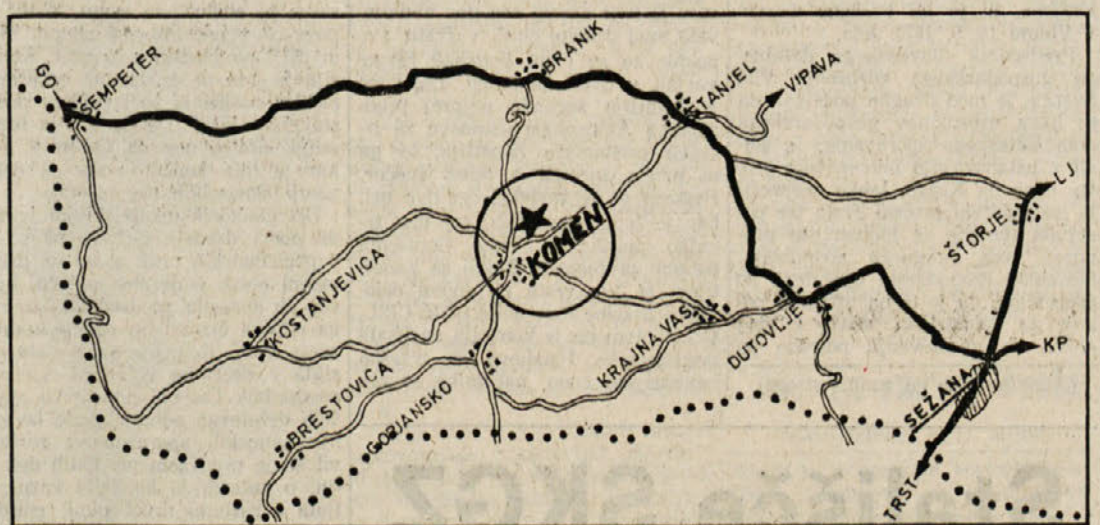
Avtoprevozniki zato še enkrat odločno pozivajo odgovorne, naj končno ustrezno posredujejo in se lotijo restrukture in reorganizacije pristanišča, sicer bo tržaška luka zgubila še na tisti veljavni, ki jo ima.

Sindikalisti za izvajanje osimskih sporazumov

Skupna delegacija deželne federacije CGIL - CISL - UIL pod vodstvom generalnih tajnikov Calabrie, Brava in Fabricija je predložila parlamentarni komisiji za izvajanje osimskih sporazumov zahteve delavcev iz Trsta in dežele

V Komnu pripravljeni za veliko slavo

V Komnu je že vse pripravljeno za veliko nedeljsko slovesnost, za osrednjo proslavo 35-letnice združitve Slovenskega Primorja z matično domovino pod pokroviteljstvom predsednika republike Tita. Menjmo, da se bo proslava udeležilo okrog 50 tisoč ljudi iz Slovenskega Primorja, iz drugih krajev Slovenije, iz sosednje Hrvaške in iz zamejstva.

Mestec se že odeva v slavnostno oblačilo, v prejšnjih tednih pa so asfaltirali vrsto cest v samem kraju in v okolici. Komenci bodo prisrčno sprejeli desetisoče svojih gostov.

Slavje se bo začelo v soboto, ob 19. uri s koncertom Partizanskega pevskega zbora iz Trsta.

V nedeljo ob 10. uri bo najprej promenade koncert godbe na pihala iz Postojne, ob 11. uri pa bo veliko ljudsko zborovanje, na katerem bo imel slavnostni govor predsednik Slovenskega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša. V kulturnem delu sponda bodo sodelovali zdru-

ženi pevski zbori Primorske, Tržaški partizanski pevski zbor, godba na pihala iz Pirana in recitatorji Anton Petje, Mira Sardocova, Izlok Jereb in Dragica Kokot.

Ob 12.30 bo v Komnu promenadni koncert, na katerem bodo sodelovali godbi na pihala iz Postojne in Pirana ter folklorni skupini KUD Karol Pahor iz Pirana in St. ludi iz Trsta.

Program se bo nadaljeval ob 15. uri, ko bosta nastopila VIS Pirana in 75-letni ansambel Ottavia Brajka iz Izole. Ob 19. uri pa bo prosta zabava s plesom.

Udeležencev proslave priporočamo, da potujejo v Komnen: — iz smeri Nova Gorica preko Brana, — iz smeri Ljubljana preko Vipave in Sežane, — iz Kopra in z Reke preko Sežane.

Iz zamejstva je možen prihod s prepustnico tudi preko maloobsejnih prehodov Brestovica, Gorjansko in Repentabor.

Vse ceste v smeri Komna so asfaltirane in na vpadnicah opremljene s parkirišči.

OBVESTILO ZA BIVŠE BORCE

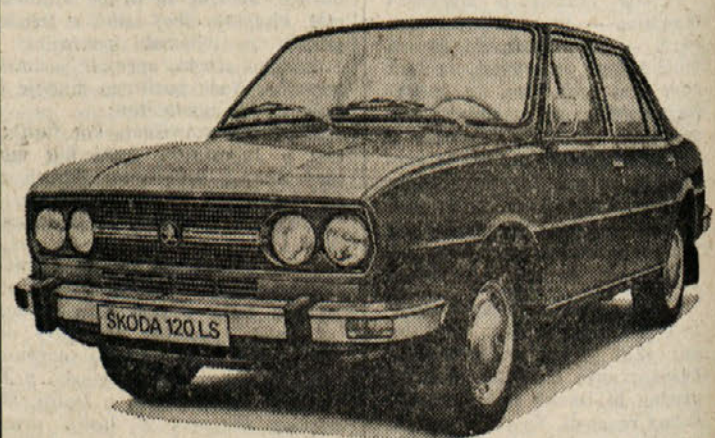
Oktober bodo v Opjatnem selu (občina Nova Gorica) odkrili spomenik padlim tržaškega udarnega bataljona, ki so ga ustanovili v Lokvici na Krasu.

Vsi bivši borci, ki so pripadali temu oddelku v obdobju od 12. oktobra 1943 do 5. aprila 1944 — dan ustanovitve udarnega tržaške brigade Garibaldi — in ki sedaj stanujejo v Italiji, naj nujno sporočijo svoje ime in priimek ter naslov pokrajinskemu odboru VZPI-ANPI, Ul. Crispi 3, Trst, tel. 730-306, najkasneje do 30. t.m.

JUTRI V SESLANJU Razstava jedkanje Tržačana Mandera

V umetniški galeriji turistične in letovišarske ustanove v Sesljanu bodo jutri, ob 18. uri, odprli razstavo jedkanje Tržačana Bruna Mandera. Grafična razstava bo odprta ob delavnikih od 9. do 12. in od 16. do 19. do vključno nedelje, 1. oktobra, ob 12. uri, ko bodo zaključili razstavo. Bruno Mander izhaja iz tržaške šole «Carlo Sbiš», izpopolnil pa se je na mednarodnem akademskem tečaju jedkanja v Urbino.

ŠKODA pametna izbira

cena ključ v roke

SKODA S 105	2.795.000 lir
SKODA S 105 L	2.957.000 lir
SKODA 120 SL	3.400.000 lir

TAKOJSNJA DOBAVA

Ekskluzivni zastopnik za TRST in pokrajino:

Autoagencija CLAUDIO

ULICA DELLA GEPPA 8 — TEL. 62-640 — TRST

MOTORJI JAWA - CZ

po izrednih cenah in takojšnja dobava

Šolske vesti

Ravnateljstvo državne srednje šole Fran Erjavec v Rojani sporoča, da bo otvoritvena šolska masa 19. septembra ob 10.30 v rajonski župni cerkvi. Po maši se bodo dijaki zbrali v razredih, kjer bodo dobili vsa potrebna navodila.

Ravnateljstvo državne srednje šole Igo Gruden v Nabrežini sporoča, da bo začetna šolska masa v torek, 19. septembra, ob 9. uri v nabrežinski župni cerkvi. Učenci naj se zberejo pred cerkvijo 5 minut pred začetkom maše.

Koncerti

Danes, 14. t.m., bo ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra nastopil duo Mlejnik - šetinc (vključno na klavir).

Kino

Miramarski park — «Luči in zvoki», ob 20.30 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanski); ob 21.45 «San u Miramaru» (v srbohrvaški). Prevoz z motornim čolnom s pomočjo Audace ob 20.00 in ob 20.50 ter iz Miramara ob 21.45 in ob 23.05.

Ariston 17.00 «I sette samurai». Režija: Akira Kurosawa.

Ritz 17.00 «Crazy Horse». Preveden mladini pod 18. letom.

Eden 17.00 «Emanuelle — le porno-notti nel mondo». L. Genser. Preveden mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30 «L'ultimo combattimento di Chen». Bruce Lee.

Mignon 15.00 «Heidi».

Nazionale 17.00 «La febbre del sabato sera». J. Travolta. Preveden mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.00—22.10 «Capricorn ones». Elliott Gould.

Excelsior 16.00 «L'ultimo valzer».

Cristallo 16.00 «La stanza del vescovo». Režija: D. Risi. U. Tognazzi, O. Muti. Preveden mladini pod 14. letom stariši.

Filodrammatico 16.00 «Notti di piacere».

Moderni 15.00—21.30 «Incontri ravvicinati del terzo tipo».

Aurora 16.30 «La guerra dei robot».

Capital 17.00 «Agente 007 — Una cascata di diamanti». S. Connery.

Vittorio Veneto 16.15 «Mash». Preveden mladini pod 14. letom.

Ideale 16.30 «Ercole al centro della terra». C. Lee.

TECAJI VALUT V MILANO

DNE 13. 9. 1978

Ameriški dolar 833.—

Funt sterling 1619.—

Švicarski frank 508.—

Francoski frank 189.—

Belgijski frank 25.—

Nemška marka 418.—

Avtstrijski šiling 57.50

Kanadski dolar 690.—

Holandski florint 380.—

Danska krona 145.—

Švedska krona 182.—

Norveška krona 153.—

Drahma 20.10

Dinar 38.50

MENJALNICA

vseh tujih valut

Mali oglasi

PODJETJE išče skladišče od 150 do 200 kv.m. v mestu, predmestju ali bližnji okolici. Ponudbe na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika.

NA PROSEKU se je izgubila psička pasme basethound. Tel. 412340.

PRODAM odlično ohranjen VW golf LS, 75 KS letnik 76 z avtoradiom. Za informacije tel. na št. 795823.

PRODAM zadnjih 15 letnikov Jadranskega koledarja od leta 1964 do 1978. Tel. 410372.

RUPIM rabljeno stiskalico za tropine, velikost: številka 50 ali 55. Tel. 228480 od 19. ure dalje.

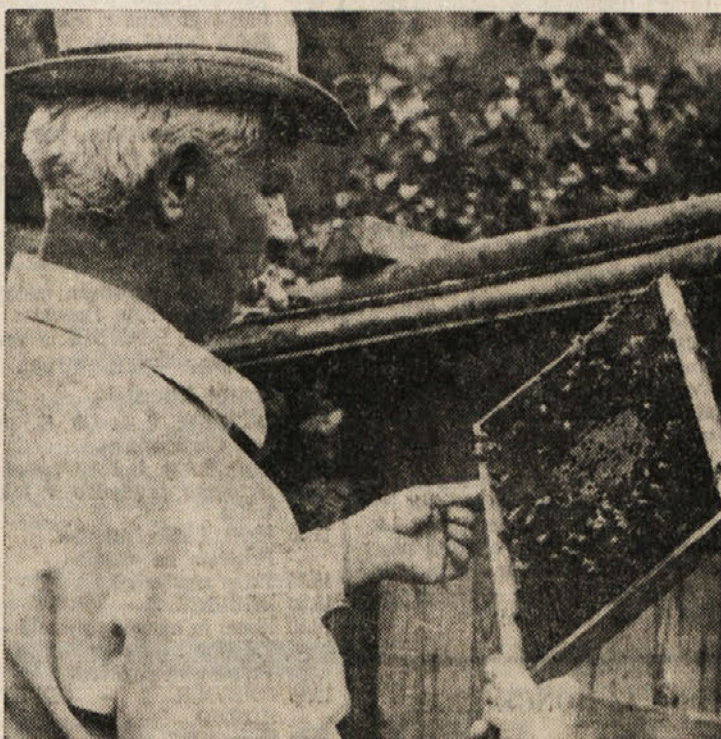
KUPIMO hišo na tržaškem podeželju po zmerjeni ceni. Tel. 743888.

PRODAM nov kajak, dvosedalni, znamke ASA. Primeren za lahke reke in morje. Tel. 569357.

ZAKLJUČEK SIMPOZIJA O APITERAPIJI V PORTOROŽU

PROPOLIS ZDRAVILO JUTRIŠNJEGA DNE?

Čebela je tri dni «zdrževala» zdravnike, biologe in farmacevte

Čebelar s panjem

Včeraj se je zaključil v Portorožu uradni del III. mednarodnega simpozija o apiterapiji. Zvečer je bila v hotelu Metropol slavnostna večerja, danes pa si bodo udeleženci ogledali Postojnsko jamo, Ljubljano, Čebelarstvo muzej v Radovljici in Bled.

Tri dni je bil govor o čebelarstvu, oziroma o čebelih pridelkih. Ta

drobna žuželka je tri dni združevala zdravnike, biologe in farmacevte v skupni temi o prikazovanju zdravilnih moči propolisa, cvetnega prahu, matičnega mlečka in medu.

Največ predavateljev je v svojih referatih obravnavalo propolis, ki je od vseh čebeljih proizvodov najbolj kompliciran sestavni del. Sestava propolisa sicer še ni povsem znano, vendar si strokovnjaki obetajo od njegove uporabe v medicini in veterini izredne uspehe.

Njegovo antivirusno in antibakterijsko učinkovanje je že dokazano, niso pa še znani njegovi eventualni negativni učinki. Ko bi nadaljnja raziskovanja pokazala, da teh učinkov ni, je prav gotovo propolis zdravilo jutrišnjega dne. Bolj kot v humani medicini je njegova uporaba popolnoma v veterini. Dr. Vera Kivalnik iz Sovjetske zveze je v svojem referatu dokazala, da se lahko s propolisom raztopino v alkoholu in vodi uspešno cepijo prašiči proti virusni bolezni.

Nedvomno bodo nadaljnje raziskave na tem področju pokazale še večje uspehe, tako da bodo na prihodnjem simpoziju osvetljene marsikateri domneve. Vendar pa nobeno zdravljenje s tako zdravilnimi preparati ni priporočljivo brez zdravniškega nadzorstva.

Helena Magajna

Gledališča

Od jutri dalje bodo v prodaji abonmaji za gledališko sezono 1978/79. Teatra Stabile (potrditev lanskih abonmajev do 30. septembra).

Razstave

V galeriji Rossonj je odprta razstava tržaška slikarja Tatjana.

V občinski umetniški galeriji je odprl slikarsko razstavo Claudio Bianchi - Weiss.

V galeriji Tribbia Rettori so odprli razstavo avstrijskega slikarja Huga Wulza.

SD PRIMORJE

obvešča vse člane in simpatizerje, da bo jutri, 15. t.m., ob 21. uri na sedežu društva sestanek, na katerem bo odobril SD Primorje pred začetkom prvenstva 1978-79 predstaviti vsem članom program delovanja društva za obdobje treh let.

Sledila bo diskusija za odobritev in potrditev programa.

Odbor

Izleti

SPDT obvešča, da je odhod izletnikov na avtobusni izlet v Sappado ob 6.30 izpred sodnije (Foro Ulpiano). Prosimo točnost!

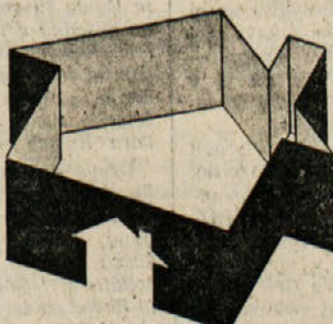
Slovenska skupnost — sekcija Devina - Nabrežina priredi v nedeljo, 24. t.m., celodnevni izlet v Bohinj na «Kraški bali». Prijave sprejemajo sekcijski odborniki: Mario Kralj — Nabrežina, Neneko Gruden — Sesljan in Orlando Zbogor — Devina.

UDINE ESPOSIZIONI

16. - 24. september 1978

25. sejem moderni dom

SEIMIŠČE TORREANO DI MARTIGNACCO

Urniki: sobota in nedelja od 10. do 23. ure ob delavnikih od 16. do 23. ure

DELEGATI POKRAJINE IN OBČINE SO BILI VČERAJ V TRSTU

Stara in nova vprašanja osimskega sporazuma na sestanku med Goričani in parlamentarno komisijo

Nekaterim bi bilo všeč, da bi mešano industrijsko cono preselili s Krasa na spodnjo Vipavsko - že odobren dekret o akumulacijskem jezcu čez Sočo - Slovensko manjšino je treba obravnavati enotno v deželnem merilu

Skupno delegacijo goriškega občinskega in pokrajinskega sveta, ki se je včeraj popoldne (štiri ure po napovedanem roku zaradi nepredvidenega podaljšanja prejšnjih sestankov) sestala s parlamentarno delegacijo osimskega sporazuma, je čisto nemahajno presenečenje, ko je predsednik parlamentarne komisije posl. Sarti postavil Goričanom ne-pretakljiva vprašanja v zvezi z možnostjo preselitve jugoslovanske italijanske mešane industrijske cone s tržaškega Krasa na goriško področje in s tem v zvezi izrecno omenil lokacijo spodnjega dela Vipave na področju med Sovodnjami in Mirnom.

Cepur se je že nekajkrat omenila možnost industrijske lokacije na tem področju, vendarle ne v takem obsegu kot na tržaškem Krasu, marveč je bil tu pa tam govor o možnosti gradnje le nekaterih specializiranih tovarnov na goriškem področju, kjer naj bi ustanovili manjšo mešano industrijsko cono na obeh straneh državne meje, tako da bi tudi Goriška imela nekaj gospodarske koristi od osimskega sporazuma, so morali po sili razmer goriški predstavniki odgovoriti poslan-ku Sartiju in drugim članom komisije, da niso pripravljeni na tak razgovor. Poudarili pa so, da je treba na industrijsko sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo gledati v deželnem okviru, da se ne sme ustvarjati kontrapozicij med Trstom in Gorico, da je treba upoštevati realnost slovenskega prebivalstva, ki živi na področju sovedenjske občine ob meji in ki bi bilo v tem primeru prizadeto huje od dosedanjih posegov standardnega avtoporta in industrijske cone, da je treba upoštevati tudi možnost realizacije vodnega plovnega kanala Jadrana - Donava in da gledajo na izvedbo tega kanala Jugoslavlani zelo realno. Izražena je bila tudi možnost realizacije te mešane industrijske cone na tržaškem področju, vendarle je bilo tu rečeno, da je lokacija daleč od državnih meje in bi bila zaradi tega neizvedljiva. Poudarjeno je bilo tudi, da bi pomenila sprememba lokacije industrijske cone nujno spremembo osimskega sporazuma, kar pa si ne želi nihče od predstavnikov goriških političnih strank.

Kar se tiče vprašanja, zaradi katerega so se Goričani namenili v Trst, t.j. akumulacijskega jezga čez Sočo pri Gorici, je posl. Sarti povedal, da so izvedeni odloki v komisiji v Rimu že sprejeli pred nekaj dnevi, ob upoštevanju predlogov goriške občinske uprave. Odlok sicer govori o splošnih vprašanjih, ni pa bil govor o dejanski izvedbi načrta, kajti strokovnjaki morajo še izdelati dokončni načrt za jez na italijanski strani. Vsi, ki so posegli v razpravo, so se enkrat poudarili nujnost ohranitve ekološkega ravnotežja na tem področju. Goriška župana na tem sestanku ni bilo, stvar pa je podrobno obrazložil komisiji prejšnji večer. O vprašanju tega jezga je kasneje, na ločenem sestanku, govoril tudi grof Coronini, predstavnik združenja Italia nostra. To združenje ne nasprotuje več gradnji akumulacijskega jezga, daje pa koristne predloge o pregradi čez Sočo v neposredni bližini «Sintarja». V tem primeru bi ostala lepota Soče nedotaknjena.

Zastopniki goriške pokrajinske uprave (Agati, Poletto, Ferletti, De Grassi in Bressan) ter goriške občine (Chiaroni, Waltritsch, Tacchini, Paulin, Fornasir, Drufova, Coana) so zatem izrazili zahtevo, da se vprašanje tržaškega pristanišča uredi v deželnem sistemu pristanišč.

Govor pa je bil tudi o zakonski zaščiti slovenske narodnostne skupnosti, ki ne sme biti omejena samo na tržaško področje, kot je bilo pred-

videno v zloglasnem osnutku dekreta, ki ga je v teh dneh zavrnila vsa naša javnost, zavrnila pa ga je tudi deželna komisija za izvedbo osimskega sporazuma. Tako Agati kot Poletto in Waltritsch ter Ferletti in Bressan so poudarili, da je treba na slovensko narodnostno skupnost gledati v enotnem deželnem okviru, da je treba še vedno odprta vprašanja s Slovenci enkrat za vselej globalno rešiti z zaščitnim in razvojnim zakonom, da se za tako rešitev zavzema velika večina prebivalstva Goriške in da sta tako pokrajinski svet v Gorici in občinski svet v Gorici skupno z drugimi izvoljenimi upravnimi telesi še večkrat z resolucijami podprla zahtevo slovenskega prebivalstva. Poslanec Sartiju in drugim parlamentarcem so goriški zastopniki tudi izročili dokumentacijo o manjšinski konferenci, ki jo je leta 1974 priredila goriška pokrajinska uprava.

ni opazovalci sodijo, da utegnejo stranke KD, KPI, PSI, PSDI, PRI in SSK na današnjem sestanku sprejeti programski sporazum. Dlje od tega ne bodo šle. Nad dokončno rešitvijo kot Damoklejev meč visi še vedno nerešeno vprašanje kako upravitelj deželo. Med Trstom in Vidmom prihaja namreč do vse o-ostrejših sporov, ter pada na demokratske stranke huda odgovornost, da v tako kritičnem trenutku, v ga označuje napad protiosimskih sil na dobrososedsko politiko in na celovitost dežele, niso sposobne zagotoviti hitre, široke in trdne enotnosti ter tako pomesti s provokacijami, ki samo škodujejo resničnim interesom Trsta in celotne dežele.

Župan iz Gradeža

včeraj prisegel

RAZPLET NA POKRAJINI

Danes bodo potrdili programski sporazum?

Danes ob 18. uri bo na pokrajinski sestanku, ki ga predsednik Silvano Pagura sklicuje s strankami ustavnega loka, ki imajo v pokrajinskem svetu svoje predstavništvo. Politi-

Pred podprefektom Nojem Laverjem je včeraj prisegel novi župan iz Gradeža poslanec Dino Marocco. Marocco je prvi izmed županov, izvoljenih na ta položaj v tem mesecu, ki je prisegel in tako prevzel svoje dolžnosti. V prihodnjih dneh bi moral prisesti še župana iz Trizica Maianj in iz Ronk Depace ter pokrajinski predsednik Silvano Pagura.

OD TORKA DO VKLJUČNO PETKA

Štiridnevni študijski seminar za profesorje zavoda I. Trinko

Predavatelji so iz Slovenije in iz zamejstva - Pobuda nadomska seminar, ki ga je prejelo organiziral šolski sindikat

Prosvetni delavci iz Goriške med predavanjem prof. Angele Zerovnik iz Ljubljane

Slovenska nižja srednja šola I. van Trinka v Gorici prireja štiri-dnevni seminar za svoje profesorje. Udeležijo se ga večje število profesorjev tega zavoda ter nekatere učitelji. Na seminarju, ki se je pričel v torek, 12. septembra, in se bo sklenil jutri, v petek, predavajo pedagogski strokovnjaki iz Slovenije in zamejstva. Prva dva dneva sta bili na sporedu predavanja prof. Angele Zerovnik, ki je govorila o

vzgojnih problemih v razvojni dobi, in o ocenjevanju normalnih in motenih učencev. Danes bo prof. J. Sivec govoril o pouku materinskega jezika v doraščajoči dobi od 11. do 14. leta, zadnji dan študijskega seminarja pa bo ravnatelj prof. Josip Pečenko iz Trsta nanizal problematiko ocenjevanja in izvajanja zakona 517. Na to temo se bo po njegovih izjavah razvila razprava. Predavanja so v dopoldanskih urah.

Seminar sodi v okvir novega načina strokovnega izpopolnjevanja prosvetnih delavcev, ki ga določa ministrska okrožnica. Tovrstni seminarji so tako nasledili tiste, ki jih je dolga leta in vedno z uspehom prirejal Sindikat slovenske šole. Šolska oblast je zaradi omejenih finančnih sredstev letos dala prednost prirejanju seminarjev v nižjih srednjih in osnovnih šolah. Kolikor nam je znano sta bila v goriški pokrajini dva seminarja, na slovenski nižji srednji šoli in v Gradežu za italijanske nižje srednje šole.

Tako na slovenskem kot na italijanskem seminarju se posebna skrb posveča vključevanju motenih otrok v šolske skupnosti. Na seminarju v Gradežu, ki so se ga udeležili tudi štirje slovenski učitelji je bil govor o vključevanju handikapiranih otrok v osnovne šole.

Ker je pomanjkanje finančnih sredstev glavni vzrok, da takšnih seminarjev ne bodo mogli prirediti vse šole, da bi se sedaj lahko izvedli seminarji za učitelje in vzgojitelje. Ko je seminarje prirejal Sindikat slovenske šole, so se ga udeleževali tudi prosvetne delavke zaposlene na osnovnih šolah in v otroških vrtcih. Namesto večdnene seminarja bi bilo v bodoče mogoče predavanja porazdeliti skozi celo leto in v ta namen uporabiti tistih dvestaj neučnih ur, ki so jih prosvetni delavci dolžni posvetiti šoli skozi dobo enega leta.

Predavanje v Števerjanu

S trgovinjo, ki se vedno bolj približuje, se pojavljajo vedno nove skrbi. Konzorcijska zaščita izvira-nega in nadzorovanega imena vina, prirejata naslednji teden dve predavanji: brški konzorcijski v torek, 19. septembra, v Formentinju, v gostini v Števerjanu, konzorcijski «sonzo» pa v sredo, 20. septembra, v deželni enotki «La Serenissima» v Gradišču. Na predavanjih, ki se bosta pričela ob 20. uri, bo strokovnjak skušal vinogradnikom odgovoriti na vsa vprašanja, ki jih žulijo.

Obmejno sodelovanje

Podpora sindikatov osimskega sporazumu

Obmejne strukture odpirajo nova delovna mesta

Po simboličnem pričetku gradnje jugoslovanskega dela mednarodnega mejnega prehoda Vrtobja na katerega so, poleg predstavnikov občine ter političnih sil ter gospodarskih organizacij, povabili tudi delegacijo enotne sindikalne federacije goriške pokrajine, se je ta delegacija, v kateri so bili Pado-

van, Colleoni, Donda, Bon, Fantini in Zorzenon, s predstavniki občinskega sindikalnega sveta Nova Gorica, pogovarjala o nekaterih gospodarskih in družbenih vprašanjih obmejnih področij.

Govorec o gospodarskem delu osimskega sporazuma sta sindikalni delegaciji ugotovili ugodne posledice, ki jih prinaša goriškemu obmenjenu področju. Vprašanje je še zlasti važno zato, ker se prav v teh dneh sprejemajo poblašeni odloki o finansiranju v sporazumu določenih objektov.

Gre za pomembne objekte, ki bodo zajamčili gospodarski in družbeni napredek tega območja. Sindikat namerava podpirati vse pobude za izgradnjo tako pomembnih mednarodnih infrastruktur, ki bodo pospeševale proizvodnjo in izmenjavo ter tako pomagale odpirati nova delovna mesta.

Danes v Podgori skupščina tekstilcev

Pokrajinsko tajništvo, CGIL, CISL, UIL, enotna federacija tekstilnih delavcev ter tovarniški svet podgorske tekstilne tovarne sklicujejo za danes, v četrtek, ob 9. uri (v

tovarniški jedinici) skupščino delavcev, na katero so javili koordinacijski odbor županov goriške pokrajine, ustanovljen iz solidarnosti z bojem podgorskih tekstilnih delavcev, parlamentarne, deželne svetovale, stranke ustavnega loka predsednika pokrajinske uprave, župana občine Gorica in tovarniške svete.

Namen sestanka je, da se delavci in delavke seznajajo s položajem, ki je v obratu nastopil, odkar podjetje ne spoštuje nekaterih pomembnih točk sporazuma, ki so poglavitne važnosti za zaposlitev. Gre za delno izigravanje sporazuma, podpisane v Trstu, 14. junija letos.

Poslabšanje položaja v tovarni kvarno vpliva na celotno zaposlitveno raven v goriški pokrajini ter zmanjšuje proizvodne zmogljivosti. V takem položaju je dolžnost družbenih, gospodarskih in političnih sil, da se v okviru svoje avtonomne politike zavamejo za premoštevje sedanjega stanja.

Ob zaključku zborovanja bodo sprejeli resolucijo, v kateri bodo opredelili svoje stališče do vseh ključnih vprašanj, ter jo poslali pristojnim krogom, da bi v njej zajete zahteve delavke skupščine udeleževali.

Šolska masa

Šolska masa za dijake slovenske nižje srednje šole «Ivan Trinka» v Gorici, bo v torek, 19. septembra, ob 10. uri. Dijaki naj se zberejo pred šolo ob 9.00 uri.

Morje je spet onesnaženo

Pristanisko poveljstvo v Trzinu je spet preobdelalo kopanje v morju. Prevoz velja za vso obalo od Trizica do Starancane. Raziskave so namreč pokazale, da je zadnje deževje odplavilo v morje velike količine odpadkov in da je morje zaradi njih tako onesnaženo, da je kopanje v njem za zdravje škodljivo. V poštev pride torej samo sončanje.

Graziato obiskal predstavnike oblasti

Novi predsednik upravnega sveta Goriške hranilnice inž. Gelserino Graziato, ki se je ob nastopu svojega mesta najprej sestel s poprejšnjim predsednikom Barnabo in od njega prevzel posle, je te dni uradno obiskal predsednika trgovinske zbornice Luperija, kvestorja Zapponeja, župana De Simonaja ter predsednika pokrajine Paguro.

Iz tržiske bolnišnice

V dveh prometnih nesrečah sta se včeraj poškodovala dva 19-letna mladenčca. Oba so pridržali na zdravljenju v tržiski bolnišnici. Prvi je motociklist Giuseppe Maistrutti s Proseka, Božje polje 20. Z močnim motociklom je v Nabrežini zavozil s ceste ter si zlomil ključnico. Zdravil se bo en mesec.

S prognozo okrevanja v 35 dneh pa so v bolnišnici odredili na zdravljenju Luigija Cancianija iz Verdijeve ulice 2 v Trzinu. Pri trženju motokosa, s katerim se je Cancianij peljal, in avtomobilu si je zlomil levo nogo ter popraskal in potkolpel po okončinah.

Dva posega gasilcev

Leteci odloki goriške kvesture je včeraj ponel poklical gasilce, da so odprli stanovanje priletne ženske Giudite Sakside, stanujoče v U. Lungo Isanzo 25. Po besedah letedeke oddelka je ženska po telefonu obvestila javno varnost, da se je pri padcu v stanovanju taklo poškodovala, da ni mogla vstati in odprti vrata. Gasilci so vrata odprli ter ponorečno odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so ji ugotovili zlom stegenice. Pridržali so jo na zdravljenju s prognozo okrevanja v 40 dneh.

Včeraj okoli polne je gasilce poklical Rosolino Palumbo stanujoča v Ulici Brigata Re 22. V njeni garaži je bil namreč gad, ki so ga gasilci ubili.

Kino

Gorica

CORSO 17.00—22.00 «Heidi in città», Barva risanka.

MODERNISSIMO 17.30—22.00 «Le giornate intime di una giovane donna», O. Vernon in D. Thomas, mlajšim od 18 let prepovedano.

VITTORIA 17.00—21.30 «I peccati veniali di Lady Godiva», M. Yordan in D. Bowney, mlajšim od 18 let prepovedano.

VERDI 17.00—22.00 «Manitù lo spirito del male», T. Curtis, S. Strasberg. Preveden mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Tanto va la gatta al lardo»,

EXCELSIOR 18.00—22.00 «La febbre del sabato sera»,

Nova Gorica in okolica

SOCA 18.00—20.00 «Sorodnik, sorodnica», Francoski film.

SVOBODA 18.00—20.00 «Tri ženske», ameriški film.

DESKLE 17.00—19.30 «Nordije Toma in Jerryja», Risanka.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna San Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83-538.

JOHANNESON NE BO ODSLOVIL AMERIČANOV

Islandija bo še naprej pod «varstvom» NATO

Medvedja usluga levičarske vlade Sovjetski zvezi

Vsem 5.000 ameriškim letalcem in morinarjem v Keflaviku nedelje od islandskega glavnega mesta Reykjavik je bilo pred nekaj tedni prepovedano zapustiti oporišče NATO v uniformi (Islandija ima 230.000 prebivalcev, je članica Atlantike zveze, nima pa lastne vojske). Ne samo, ni jim dovoljeno obiskovati bare in druge gostinske obrate, prav tako ne navedenih stike z brhimi domačinami, predvsem pa ne nasedati na morebitna izvajanja. Ob 22. uri morajo vsi nazaj v vojsnice.

Z navedenimi omejitvami skušajo v krogih NATO nekako prikriti ameriško prisotnost na otoku, odkar je prišla po junjskih volitvah na oblast levičarja. Sprva so menili, da ustege priti do silnih neveselosti, češ sila NATO in še zlasti Američani so komunistom in drugim levičarskim skupinam trn v peti, utegnejo nas preprosto odslavit.

Sedaj pa vse kaže, da je bila bojazen preurjena. Novi predsednik vlade Alafur Johanneson, ki pripada takim imenovanih progresistični (napredni) stranki ter je prevzel oblast v začetku tega meseca ob zaostbi socialnih demokratov in komunistov, je pomiril washingtonsko upravo: Islandija ostane članica NATO, Američani lahko torej ohranijo svoje oporišče v Keflaviku.

Ne glede na to se postavlja vprašanje, čemu takšen preplah v Beli hiši zaradi tako oddaljene in samotne vojske baze. Odgovor nam daje ameriški vojski izvedenec Z islandskega ozemlja morenoe Američani s pomočjo ultramodernih in mestoma skrivnostnih aparatov lagodno nadzirajo gibanje sovjetskih vojnih ladij in podmornic na relaciji Murmansk (Barentsovo morje) - Atlantik, Kuba, Afrika, Sredozemlje (površinska plovila so vsake voje mornarice ne plujejo na Sredozemlje skozi Gibraltar, tako oziroma, pač pa to velja redno za podmornice, kakor zagotavljajo v Washingtonu).

V Murmanskem se nahaja menda nad polovico sovjetskih podmornic in vedno več tudi drugih vojnih ladij; med podmornicami so številne na jedrski pogon. Izvedenec trdi, da jim je skoraj nemogoče doseči Atlantik mimo Islandije, ne da bi njih prisotnost zaznale radarske naprave vsaj e nega od devetih ameriških letal P-33 orion, ki neprestano krožijo quod.

Vsakokrat, ko se sovjetska ladja ali vojsko letalo prerine skozi kanal «celand gap» med Islandijo in danskim otocem Faroeer, zatuli v keflaviskem oporišču sirene; gre za pravi alarm, med katerim takoj vzletijo lovski bombniki F-4C, ki naj bi po zatrevanju washingtonskih krogov doslej zalotili nad islandskim zračnim prostorom že 104 sovjetska letala. Islandsko oporišče je za NATO pomembno seveda tudi zato, ker omogoča pravocasnno zaznavanje sovjetskih raket v primeru nenadnega napada na evropska ali ameriška tla.

Sploh pa se Američani krčevito držijo Keflavika zlasti zato, ker najbližji državi članici NATO, Norveška in Danska, katerima pripadajo otoki Faroeer in Grenlandija, na svojem ozemlju nimata nikakršnih vojskanih oporišč Atlantike zveze, vsaj v mirnem času ne.

Islandske levičarske stranke so se torej izrekle za ohranitev keflaviskega oporišča, iz česar mnogi sklepajo, da so tudi same postale žrtve zločne protisovjetske gonje na Zahodu.

Z vitaminom B proti komarjem

Doslej so ga intenzivno uporabljali zoper beri-beri, revmatična obolenja in izpuščaj, odlej pa bo menda odlično sredstvo proti komarjem. Mislimo na vitamin B1, o katerem meni ravnatelj beneskega prirodoslovnega muzeja in specialist v bioklimatologiji Giordani - Solka, da zanesljivo odvrne od človeka slehernega komarja ali bolje samico.

Komarji namreč ne pikajo, to je domena izključno samice, ki iz človekove krvi vsrkajo posebno snov, potrebno ji za oploditev jajčec. No, s smotnim uživanjem vitamina B1 zadobi pri potjenju naš znoj vonj, ki je z ene strani za samega človeka neprijeten, a za komarjevo samico naravnost odvraten. Giordani - Solka svetuje, da vsak dan zaužijemo po štiri tablete benerve ali betabiona, ki jih dobimo v sleherni lekarni in zagotovljeno nam bo mirno spanje.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.). Posej, ki ste ga imeli namen opraviti, boste zaključili z zelo ugodnim rezultatom. Priloznostno srečanje vam bo omogočilo trajno prijateljstvo.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.). Potrebni ste dobrega priporočila, potem bo stvar stekla. V ljubezni ste preveč neodločni.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.). Vztrajajte pri svojem prvotnem načrtu, z njim boste pridili ali propadli. Upoštevajte, da vaše energije niso neizprane.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.). Gospodarsko se boste okrepili, prišlo pa bo do nekih manjših zapletljav, Preutrujeni ste in potrebni počitka.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.). Sku-

Jeseničani na ogledu Rižarne

V nedeljo si je ogledala Rižarno skupina Jeseničanov. Izlet je priredila krajevna sekcija ZZB NOV

NAKUPILI BI JIH RADI ZA MILIJARDO DOLARJEV

Kitajske skomine po švedskih tankih torpednih rušilcih in bojnih letalih

Švedske vlade Hua Kuo-fengova želja nič kaj ne navdušuje, v Peking u pa vztrajajo

Pred dnevi se je mudilo na Švedskem odposlanstvo kar štirinajstih kitajskih generalov. Zamikali so jih orožje, tanki in bojni reaktivci iz tamkajšnjih tovarn: radi bi jih nakupili za milijardo ameriških dolarjev, kaže pa, da so naleteli pri Švedih, če že ne na glava ušesa, vsaj na dokajšnjo nezanimivost. Prav vse so poizkušali, da bi jih ta ali oni tovarnar povabil na ogled obratov, kjer izdelujejo najsoodnejše orožje in opremo, toda vse je bilo zaman.

Predsednik Hua Kuo-feng, ki se je nedavno tako rekoč kar sam povabil na Švedsko prihodnje leto, je dal stockholmski vladi razumeti, da želi jasen odgovor na željo o nabavi švedskega vojnega materiala; odgovor naj dosepe v Peking v teku enega meseca sicer v začetku oktobra. Švede je okoliščina spravila v precejšnjo zaganjo, saj ne vedo, kaj bi, ko pa kitajski generali prejšnji teden niso hoteli seznaniti z operativnimi sposobnostmi najnovjšega reaktivskega bojneg letala evigens.

Očitno tega niso hoteli pod ameriškim pritiskom. Prejšnji mesec je Indija naročila 30 takšnih letal, predsednik Carter pa je kupčijo prepovedal: na letalih je namreč vgrajen ameriški motor Pratt and Whitney, ki ga izdeluje po licenci volvo. Sicer pa ne bi šlo v kitajskem primeru le za posamične dobave, temveč bi rada LRK navezala na švedski dolgoročno sodelovanje na področju izdelovanja orožja in vojne opreme, slednje pa bi seveda slovesno prvenstveno na švedski tehnološki.

Poleg za letala tipa «virgen» se Kitajci zanimajo tudi še za švedske topove dolgega črmeta, rakete «bofors» pa tudi torpedne rušilce, katere so Švede «shranili za boljše čase» - proizvodnjo je bilo treba ustaviti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Toda povrnimo se k Hua Kuo-fengu. Ko se je nedavno mudil v Evropi (v Romuniji in Jugoslaviji, od koder se je napotil v Iran) mu je njegov zunanji minister Huang Hua poslal po uradni protokolni poti pismo, v katerem je zabeležil, da bi ga rad srečal poleti prihodnjega leta v Stockholmu. Kopiji pisma sta priromali tudi na kitajsko veleposlanstvo in na švedsko vladu, kjer je pismo poč povzročilo nemajhno iznenadenje. Kitajski diplomacija je očitno ubrala novo, doslej še neprehojeno pot, to pa zato, ker da se švedski program obrambnega oboroževanja docela ujema z ustreznimi potrebami in zahtevami LRK.

Kitajska poteza pa je bila še bolj zapletena in premetena. Švedom so dali razumeti, da bi oni tudi sicer ne bili edini zahodni dobavitelj orožja Kitajski, niso pa seveda pojasnili, kdo še na Zahodu namerava prispevati h kitajski «defenzivni oborožitvi». Švedov okoliščina ni vrgla s tira, tembolj, ker so bili vselej sila oprezn pri takih kupčijah: načelno namreč ne pošiljajo orožja nikamor na zemeljski obli, kjer je zaznava nevarnost vojnega izbruha. Pač pa ni moglo biti švedsko.

Z nedeljske komemoracije štirih bazoviških junakov

Objavljamo še nekaj fotograf-skih posnetkov z nedeljske svečane proslave ob 48. obletnici smrtive bazoviških junakov Bidovca, Marušiča, Valenčiča in Miloša pred spomenikom na bazovski gmajni. Tu se je zbrala velika množica slovenskih, pa tudi italijanskih protifašistov, ki so znova odločno izpričali zvesto b idealom, za katere so padli bazoviški žrtve.

Zgoraj levo vidimo tabornike RMV na častni straži pred spomenikom, desno pa igralno slovenskega gledališča iz Trsta Zlato Rodoškovo med recitacijo Borove «Besede»: na spodnji sliki pa je videti mešani pevski zbor bazoviškega prosvetnega društva «Lipa».

sprejet z večino glasov. Odpocijte se.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Neki vaš uspeh je med ljudmi zbudil precej neveseljivosti, zlasti pri vašem najbližjem sosedu. Izboljšano zdravje.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Pred kratkim v manjši finančni podvig vloženi denar se vam bo sijajno obrestoval. Danes bo vaš dan.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Premalo ste drzni za uspešno izpolnitev naloge, ki vam jo hočejo naložiti. Lepo soglasje v družini.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Ne odlagajte več tega, kar bi bili morali že dolgo tega storiti. Zdravje brez sprememb.

Dobri rezultati ZDA v bilanci s socialističnimi državami

Medtem ko v skupni ameriški trgovinski bilanci ni kakšnih resnejših znakov izboljšanja, pa imajo ZDA v trgovini s socialističnimi državami po podatkih ministrstva za trgovino dobre rezultate. Presežek ZDA v trgovini s temi državami se je v prvem polletju letos povečal na 1,69 milijarde dolarjev od 968,27 milijona dolarjev v istem razdobju lani.

Ameriški izvoz v socialistične države se je v tem razdobju povečal za 55 odst. na 2,43 milijarde dolarjev, uvoz pa na 744,25 milijona dolarjev od lanskih 594,49 milijona dolarjev.

K močnemu povečanju ameriškega presežka v trgovini s socialističnimi državami je največ pripomogla trgovinska bilanca s SZ. Večje dobave hrane Sovjetski zvezi, kjer je bila lani žetev slabša, so dvignile presežek s to državo na 1,4 milijarde dolarjev, kar je 45 odst. več kot v prvem polletju 1977. Za letošnji prihodek, da bo SZ uvozila iz ZDA za kakih 1,9 milijarde dolarjev koruze, pšenice in drugih kultur.

Ameriški presežek v trgovini s Poljsko se je povečal

PO ZASLUGI DR. HODGSONA IZ HONGKONGA

Nov način kirurškega zdravljenja skolioze

Edino res učinkovito sredstvo vendar le diagnostika

Statistika je pokazala, da je na vsakih tisoč novorojenčkov poprečno deset podvrženo skoliozi. Gre za prirojeno izkrivitev hrbtenice posebno in navzdol, ki jo je težko zdraviti in je v nekaterih, rekli bi vse številnejših primerih kronična. Često ne more biti v pomoč niti še tako spreten kirurški poseg. No, sedaj kaže, da lahko brezkrbneje zro v prihodnost tudi taki ljudje, ki so se sprizgajali z mislijo, da bodo morali skozi vse življenje prenašati muke, ki izvirajo iz hrbtenične deformacije.

Doslej so se kirurzi lotevali zdravljenja skolioze s hrbtno srani, po novem pa si operacijski nož utre pot v vretenec skozi trebuh, in to, kakor zagotavljajo izvedenci, mnogo učinkoviteje. Poseg je v takem primeru sicer res težji pa tudi za bolnika nevarnejši, res pa je tudi, da ga izvrši le dobrodu izurjen specialist. Operacija traja dve do štiri ure.

Novo tehniko kirurškega zdravljenja skolioze je izumil ravnatelj hongkongske ortopedske klinike Arthur Hodgson, ki pa je na nedavnem zasedanju sklada gon Carlo Gnocchi v Firencih priznal, da je to pravzaprav zadnja pomoč pacientu, če mu ne pomore takšen poseg, potem s mora bolnik vsi usodi. Dr. Hodgson je pravilno zatrdil, da ostaja edino res učinkovito sredstvo zoper skoliozo še vedno in samo pravčasna diagnostika, to se pravi ugotovitev deformacije že od samega začetka, torej ob rojstvu.

Preventivno zdravljenje je na svetu z redkimi izjemami še vse premalo razširjeno, tako tudi pri nas v Italiji, kjer ni ene same ustanove ali zavoda za diagnostiranje skolioze. Ko prizadeti priči občuti njene posledice - hude bolečine in krčev, je malodane že prepozno in potreben je kirurški poseg; tedaj nastanejo nove težave, saj je nič koliko takih, ki

Protialkoholne tablete za avtomobilske vozače

Kaže, da se je na francoskih cestah in avto cestah sila razpasla navada vožnje brez ustreznega dovoljenja. Podatki notranjega ministrstva kažejo, da so prometni policisti v lanskem letu zalotili brezvoznika dovoljenja skoraj 40 tisoč oseb. Zanimivo je, da ni šlo pri vseh za nedisciplinirane voznike, take torej, katerim so pristojne oblasti odvzele dovoljenje, oziroma, katerim je voznisko dovoljenje zapadlo na ga ni so obnovili, temveč so našli kar 30.000 ljudi, ki vozniskoga izpita še niso opravili.

Francozoji očitno ne skrbijo kolo ve kako okoliščina, da jih prometniki lahko zalotijo brez omenjenega dovoljenja; mnogo bolj se boje kazni zaradi vožnje v višenjem stanju. Od avgusta velja namreč v tej državi nov zakon, po katerem morajo avtomobilisti na zahtevo policaja «napihati balonček» in tako pokazati, če in koliko alkohola imajo v krvi. Pa tu di ukrep ne bo dosti učinkovit, v boju proti «vozniskemu alkoholizmu», saj bodo kmalu napredali posebne tablete, ki imajo to značilnost, da v nekaj minutah močno znižajo alkoholno stopnjo v krvi - menda kar v razmerju 26 do 52 odst. Za sedaj se take tablete prodajajo samo v Švici in Belgiji.

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

RADIO VELEIZIJA

ITALIJANSKA TV	JUGOSLOVANSKA TV
Prvi kanal	Ljubljana
13.00 Poletni maraton	9.55, 11.00, 11.30 in 15.55 TV v šoli:
13.25 Vremenska slika	Kaj je film, Francoščina, Umetnost, Kemija
13.30 DNEVNIK	18.20 Poročila
18.15 Varnost otrok doma	18.25 P. Golia: Jurček - II. del
18.20 Italija gledana z neba	18.45 Obzornik
Folco Quilici nam v današnji prvi oddaji prikazuje deželo Lacij in zlasti Rim s pticje perspektive, in to z dokaj sugestivnimi posnetki skozi dobrih 40 minut	19.00 Profesor Baltazar, risanka
19.00 Glasbena oddaja z ansambлом «I Romansa»	19.10 Planinski svet - dok.
19.20 Otok zakladov, 8. nadalj.	20.15 Risanka
19.45 Almanah in Vremenska slika	20.30 DNEVNIK
20.00 DNEVNIK	21.00 Oči kritike
20.40 La sberla, glasbena oddaja	21.45 Retrospektiva TV drame: I. Torkar: Balada o tascio
22.00 Posebna oddaja Dnevnika 1	22.45 Na zvezi
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika	23.25 DNEVNIK
Drugi kanal	Koper
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri	20.15 Otroški kotiček
13.30 Los Chalchalers	Sporod posvečen festivalu U nita
Argentinske ljudske pesmi	20.30 Mesta in pokrajine Jugoslavije
16.00 Evropsko prvenstvo v telovadbi	21.15 DNEVNIK
17.45 Bari: Lahka atletika	21.40 Cesta dala leto dni, film z Bertom Sotlerjem, Ivico Pajer, Silvano Pampianini, Režija Giuseppe De Santis
Program za mladino	23.00 Človekovo telo: Celice, izobraževalna oddaja
18.35 Trije mušketirji	23.30 Rock Concert: Tower of Power
18.50 DNEVNIK 2 - SPORT	Zagreb
19.10 Konni in njegovi prijatelji - TV film	20.30 DNEVNIK
Vremenske napovedi	21.00 Aktualna oddaja
19.45 DNEVNIK 2 - ODPRTI STUDIO	21.50 Rožnati
20.40 Superdupl, risanke	22.30 DNEVNIK
21.15 Pol stoletja po I. Svevu: Neko življenje - TV priredba	22.45 Glasbeni dnevi v Budvi
22.45 Attore solista	23.15 Šahovski komentar
23.15 Eurogol	SVICA
Panorama evropskih nogometnih pokalov	20.10 DNEVNIK
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti	20.55 Prijeten dogodek v Rond-buissonu - TV film
	21.30 DNEVNIK
	21.45 Sest dni v Sowetu - dok.

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Poletna beleznica; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Včeraj in danes; 9.30 Govorimo o manjšinah; 9.40 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.45 Gugalnica; Cibičani rišejo; 11.00 «Nepozabni večeri», radijska kriminalka; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po želji; 13.15 S pevskih revij; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Mladina na počitnicah; 14.20 Mladina v glasbi; 15.35 Plošče za najstnike; 16.30 Odprimo knjigo pravljic; 17.05 Igra orkester Radiotelevizije Ljubljana; 17.30 Glasbena panorama; 18.05 Prazgodovina naše dežele: geološke formacije; 18.25 Za ljubitelje operne glasbe.

KOPER

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.05 - 8.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Plošče; 10.00 Z nami je...; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Zim. svet mladosti; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po želji; 14.00 Na prostoru; 14.10 Plošče; 14.33 Igra The Love Unlimited Orchestra; 14.45 Orkester Casadei; 15.00 Petnajst minut s skupino Platoon; 15.32 Relax v glasbi; 15.45 La Vera Romagna Folk; 16.40 Flash glasba; 16.45 Plošče; 17.00 Knjižna polica; 17.05 Glas poslušam, ti poslušaj; 17.40 Glasbeni notes; 18.00 Ob petih polnoč; 18.30 Primorski dnevnik; 19.00 Glasba po želji; 19.35 Mladina; 20.00 Glasba; 20.30 Glasba po želji; 21.00 Opera - plošče, glasba in ples; 21.32 Rock party; 22.00 Lahko noč, otroci; 20.45 Minute z ansambлом Milan Ferlež; 21.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 22.00 Literarni večer; 22.40 Lepe melodije; 23.30 Majhen koncert Debussjevih skladb; 00.05 Literarni nokturno; 00.15 Paleta popev in plesnih ritmov; 1.05 Nočni program.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Poročila; 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci; 8.30 Iz naših sporev; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 10.35 Narodne in ponarode; 11.40 Turistični napotki; 12.03 Uganite, pa vam zaigramo...; 13.10 Zvočni znanih melodij; 13.30 Kom. tijski nasveti; 13.40 Od vasi do vasi; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Pesmi Josipa Slavenskega; 15.20 Koncert za mlade poslušalce; 15.40 Enajsta sola; 16.30 Paleta ritmov z ansambli; 17.00 «Vrtljaki»; 19.05 Bizet in Čajkovski; 20.35 Lahko noč, otroci; 20.45 Minute z ansambлом Milan Ferlež; 21.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 22.00 Literarni večer; 22.40 Lepe melodije; 23.30 Majhen koncert Debussjevih skladb; 00.05 Literarni nokturno; 00.15 Paleta popev in plesnih ritmov; 1.05 Nočni program.

Patronat KZ - INAC svetuje

Priznanje delovne dobe v bivši «coni B» ter izplačilo zaostankov na pokojninah

Vpr.: «Sem eden izmed tistih Trzčanov, ki smo takoj po vojni delali v Kopr. Ko sem pred petimi leti šel v pokoj, mi niso obračunali tistih let, ker vprašanje ni bilo še rešeno. Upal sem, da bo z osimskimi sporazumom vse rešeno, vendar pa se stvar vleče in vleče, nazaj sem šel, da bi obljube, konkretno pa bolj malo. Žal se mi kričijo, da sem prikriljav na pokojnini za del delovne dobe, ki sem jo pošteno opravil z žulji svojih rok. In nisem edini, saj je še mnogo mojih prijateljev, ki se nahajajo v podobnem položaju. Vi ste verjetno bolj informirani, zato vas vprašujem, kdaj in kako bodo rešili našo zadevo? Ali bomo prej šli v grob?»

D. S.

Odg.: Popolnoma se strinjam z vami, ko zatrjujete, da je nesprejemljivo in kritično stanje, v katerem se nahajajo zavarovanci, ki uveljavljajo delovno dobo na ozemlju bivše «cone B» v «kritičnem obdobju» 1. maj 1945 - 5. oktober 1956. Zaradi formalno rešene ozemeljske razmejitve je ostala omenjena zavarovalna oba nevtralna za italijanske državljanje, ki bivajo v Italiji, se pravi, da je ob likvidaciji ne upoštevati ne italijanski ne jugoslovanski nosilec zavarovanja. Podpis meddržavnega sporazuma v Osimu z dne 10. novembra 1975 in poznejša ratifikacija let tega z dne 3. aprila 1977 bi morala dokončno urediti vso še nerešeno vprašanje teritorialnega in socialnega značaja. Po dvojnem zasedanju me-

šane komisije, ki jo sestavljajo člani italijanskega in jugoslovanskega zavarovalnega zavoda (INPS in SPIZ), pa se je celotna zadeva ustavila ravno tik pred končnim sprejetjem obojestranskih obveznosti, kar je bilo napovedano že za pretekli marec. To zavlačenje se sedaj slepo nadaljuje brez nikakršnega tehtnega razloga, kot da bi se hoteli poigrati s človekovo potrpečljivostjo. Vaše ogorčenje in obup nad takim stanjem sta več kot osnovana in upravičena. Ostaja tudi bojazen, da ko bo vendarle INPS upošteval in likvidiral italijanskim državljanom omenjeno zavarovalno delo v bivši «coni B», da ne bo veljavnost tega ukrepa veljala retroaktivno. Najbolj poštena bi bila rešitev, da INPS izplača povisek od dneva zavarovanja do pričetka delovne dobe, kar pa je malo verjetno; lahko pa bo ta doba postala «evljavna» komaj od podpisa osimskih sporazumov oziroma od ratifikacije, ali celo v najslabšem primeru od dneva, ko se bosta italijanski in jugoslovanski zavarovalni zavodi s posebnim aktom sporazumela o dokončni rešitvi vseh odtenkov pokojninskega vprašanja.

Zaradi tolikšnega zavlačenja in negotovosti je naš patronat INAC sklenil, da sproži široko akcijo, s pomočjo katere bi izvalili političen pritisk na merodajne organe, obenem pa bi za vsak slučaj zaščitili pravice tistih bivših zavarovancev v bivši «coni B», ki so že upokojeni. Ker delavci-zavarovanci ne nosijo nobene krivde, da ni bila doslej omenjena delovna doba polnovredna, je povsem upravičena njihova zahteva, da jim izplačajo povisek pokojnine na osnovi tudi dodatne delovne dobe v bivši «coni B» vse od dneva upokojitve dalje. Naj pa nosi finančno breme italijanski ali jugoslovanski zavarovalni zavodi! Krivica, ki je bila doslej (in je še zmeraj) storjena, naj se v celoti popravi! Delavce ne sme namreč biti niti v najmanjši meri odškodovan, zato ne moremo odstopati od zahteve po retroaktivnem izplačilu dozorilih zaostankov. Če bo INPS sprejel nove obveznosti komaj od osimskih sporazumov dalje ali celo od poznejšega datuma, bi morala nujno Jugoslavija po našem mnenju poravnati zaostanke, najboljša pa bi bila rešitev, da bi se državi sporazumeli za prehodno kompromisno rešitev, vendar ne da bi v najmanjši meri odškodovali zavarovancev-upokojencev.

Naš Patronat je zato pripravil posebne prošnje, ki jih bo naslovil na INPS in tudi na jugoslovanski socialno zavarovanje SPIZ. Zato vabimo vse zainteresirane, da se čimprej zgledajo v naših uradih v U. Cicerone 8/b (tel. 62785) in prinesejo s seboj pokojninsko knjižico s seboj o delovni dobi v bivši «coni B». Nemudoma bomo nato vložili utemeljene zahteve na INPS in na SPIZ, tako da si upokojenci zaščitijo svoje pravice.

Množičen ex tempore za «Trofejo Cavana»

Poslednji letošnji slikarski ex tempore je bil preteklo nedeljo v starem mestu. Priredila ga je galerija «Al Bastione», ki jo vodi mladi likovnik Roberto D'Ambrosio, in to pod geslom I. nagrade «Trofeja Cavana». Poleg srebrne trofeje je bila tu še odkupnina v znesku 50.000 lir za nagrado delo, ki jo je prispevala Tržaška hranilnica. Odkupna cena je bila zato nizka, ker so bile predpisane mere slik kaj majhne.

Obe nagradi je prejel znani slikar Adriano Burgher, ki ga že prav dobro poznamo s takšnih in podobnih prireditelj, na katerih je vselej pozel lepe uspehe.

Na stonopisni žrebtovski cerkve je bilo razpostavljenih nad sedemdeset slik, ki so pomenile nazoren dokaz o naraščajočem zanimanju za slikarstvo. Med tekmovalci ni bilo sicer znanstvenih imen in poleg nagradencev bi si še marsikdo zaželel priznanje.

Zirja, v kateri so bili Milko Bambi, dr. Sergio Bossi, dr. Roberto Ambrosio, kritik Claudio Martelli ter slikarja Marino Sormani in Dante Pisani, je skoraj soglasno dosodila drugo nagrado - pokal vladnega komisariata in elektronski računalnik - slikarju Berninju, a tretjo - velik pokal delovnega sveta in košaro steklenice bara Roma - slikarici Rianini.

Ruige ex aequo nagrade, ki so jih poklonila razna tržaška podjetja, so prejeli slikarji Sirini, Fabiani, Basso, Erediti, Desideri, Svava, Dellach, Ferri, Veglia, Zopolatto in Devide, slikarici Hrelia in Pacor pa še Ricci, Dileta, Stocchi, Tomasini, Odino in Robert Kozman, posebne pohvale pa so bili deležni Renata Sirotnik, Marinelli, Rossini, Renato, Sirotni, Edith Leghissa, Abrami ter Inchington.

M. B.

